ቅይማት

በአደባባይ የተፈሩ ሦስቱ ጥያቄዎች

ከፊሊፕ ያንሲ

ትርጉም፡– ግርማዊ

እርማት፡– በመሐሪ ታደሠ፥
አክሊሉ አበበ ና
ስሜ ታደሠ

Copyright

©1999 by SIM -ETHIOPIA AREA, Addis Ababa, Ethiopia.
Originally published in the U.S.A under the title
DISAPPOINTMENT WITH GOD.
Copyright ©1988 by Philip Yancey, Grand Rapids, Michigan.
All rights reserved.

BIBLE BASED BOOKS
SIM PUBLISHING

መቅድም

ይህን መጽሐፍ ማዘጋጀት ከጀመርሁ በኋላ ስለ ጉዳዩ ከሰሙት አንዳንድ የቤተ ክርስቲያናችን ምእመናን የስልክ ጥሪዎች ደርሰውኝ ነበር። «ከእግዚአብሔር ጋር ስለ መቀያየም መጽሐፍ እየጻፍህ ነው አሉ። እውነት ነው?» እያሉ ይጠይቁኛል። «እውነት ከሆነ የምለው አለኝ፤ ከዚህ በፊት ስለዚህ ጉዳይ ለማንም ባልተነፍስም የክርስትና ሕይወት ከፍተኛ የቅይማት ጊዜያትን ያካተተ ነው።» እኔም የስልክ ጥሪ ካደረጉልኝ ግለሰቦች መካከል ከአንዳንዶቹ ጋር ቃለ ምልልስ አድርጌአለሁ። እነዚህ ወገኖች ያጫወቱኝ ታሪኮች የዚህን መጽሐፍ አቅጣጫ ለመቀየስ የበኩላቸውን አስተዋጽኦ አበርክተዋል።

ብዙ ሰዎች ከክርስትና እምነታቸው በሚጠብቁትና በትክክል በሚለማመዱት ሁኔታ መካከል ሰፊ ክፍተት እንዳለ አስተውያለሁ። የድልና የስኬት ተስፋ የሚፈነጥቁትን መጻሕፍት፥ ስብከቶችና ግላዊ ምስክርነቶች ከተጠቀሙ በኋላ እግዚአብሔር በሕይወታቸው ውስጥ በላቀ ሁኔታ የመሥራቱን መረጃ ለመረዳት ይጠባበቃሉ። እንዲህ ዓይነቱን መረጃ ካላገኙ ግን የቅይማት፥ የክህደትና የበደለኝነት ስሜት ይንጣቸዋል። አንዲት ሴት እንዲህ ብላለች፤ «ብዙ ጊዜ ከኢየሱስ ክርስቶስ ጋር ግላዊ ግንኙነት መመሥረት» የሚል ሐረግ ስሰማ ኖሬአለሁ። የሚያሳዝነው ግን ይህ ከየትኛውም ዓይነት ግላዊ ግንኙነት የተለየ መሆኑ ነው። «እግዚአብሔርን አላየሁትም፤ ድምፁን አልሰማሁም፤ ወይም ዳሰሳው አልተሰማኝም፤ ወይም የግንኙነቱን መሠረታዊ ክፍል አካላት ተለማምጄ አላውቅም። ከተነገረኝ መልእክት ወይም ከእኔ አንድ የተበላሸ ነገር አለ ማለት ነው።»

ቅይማት የሚከሰተው ልምምዳችን በተሰፋ ከምንጠባበቀው አሽቆልቁሎ ሲገኝ ነው። በዚህ ምክንያት የዚህ መጽሐፍ የመጀመሪያው አጋማሽ ከእግዚአብሔር በትክክል ልንጠብቅ የምንችለውን ነገር ለማግኘት መጽሐፍ ቅዱስን ያስሳል። አንዳንድ ወገኖች በተለይም ቅይማት የዋጣቸው ሰዎች መጽሐፍ ቅዱስን ለመመርመር ብዙም ትዕግሥት እንደማይኖራቸው ስለማውቅ ከዚህ ላለመጀመር አመንትቼ ነበር። ይሁንና፥ እግዚአብሔር ራሱ እንዲናገር ለማድረግ የተሻለ ምን የጅማሬ ስፍራ ሊኖር ይችላል? ቀደም ሲል በአእምሮዬ ውስጥ ያለውን አሳብ አስወግጄ መጽሐፍ ቅዱስን የራሱ «መዋቅር» እንዳለው ታሪክ ለማንበብ ሞክሬአለሁ። በዚህ ጊዜ ያገኘሁት ነገር አስደንቆኛል። ያነበብሁት ታሪክ በሕይወቴ አብዛኛውን ጊዜ ከሰማሁት የተለየ ነበር።

በመሆኑም፥ ሁለት የተለያዩ ዓይነት መጻሕፍት ለማዘጋጀት ዐቅጄ «ይህንኑ አድርጌአለሁ። ሁለቱንም መጻሕፍት በአንድ ሽፋን ውስጥ አስቀምጫለሁ።» ሁለተኛው መጽሐፍ ይበልጥ ወደ ተግባራዊና ልምምዳዊ ጉዳዮች በመዝለቅ ለትክክለኛ ካዘጋጀኋቸው አሳቦች ጋር ይዛመዳል፤ እነዚህም ከእግዚአብሔር ጋር መቀያየምን የሚጨምሩ ዓይነት ናቸው። በመጨረሻም፥ ሁለቱም አቀራረቦች በአንድ መጽሐፍ ውስጥ እንደሚጠቃለሉና አንዱ ያለሌላው የተሟላ ሊሆን እንደማይችል ደምድሜአለሁ።

አንድ ጊዜ ለጓደኛዬ ስለዚሁ መጽሐፍ ሳብራራለት ራሱን በመነቅነቅ፥ «ከዚህ በፊት ለእግዚአብሔር ሥነ ልቦናዊ ምርምር እንዳላደረግሁለት እርግጠኛ ነኝ» ሲል ተናገረ። እኔም ለማድረግ የሞከርሁት ይህንኑ እንዳልሆነ ተስፋ አደርጋለሁ። ነገር ግን እግዚአብሔርን በይበልጥ ለማወቅ አፈልጋለሁ፤ አንዳንድ ጊዜ ለምን እንዲህ በምሥጢራዊ መንገዶች እንደሚሠራ ወይም ደግሞ ለምን ምንም የማይሠራ እንደሚመስል ለመረዳት እሻለሁ።

ይሁንና፥ ጥቂት የማስጠንቀቂያ ቃላት መሰንዘሩ አስፈላጊ ነው። ይህ እምነትን ለመከላከል የሚያገለግል መጽሐፍ ባለመሆኑ፥ ለእግዚአብሔር መኖር መረጃዎችን ለመዘርዘር አልሞክርም። ሌሎች ይህንን በአጥጋቢ ሁኔታ ያከናወኑት ከመሆኑም በላይ እኔ የማነሣው ጉዳይ ከምክንያታዊነቱ ይልቅ በስሜታዊ ጥርጣሬዎች ላይ ያተኮረ ነው። ቅይማት ተስፋ ተጥሎበት ሳይሳካ የቀረውን ግንኙነት የሚመለከት ነው። «እግዚአብሔር ከቶም ተአምራት ይሠራልን?» በሚለው ጥያቄ ዙሪያም ሙግት አልገጥምም። እርሱ ልዕለ-ተፈጥሮአዊ ኃይል እንዳለውና ሲሠራበትም እንደኖረ አረዳለሁ። ይህንኑ በተደጋጋሚ የማያደርገው ለምንድን ነው? ምልክቱን አይተው ለማመን በሚፈልጉ እውነተኛ ተጠራጣሪዎች ፊት ለምን ራሱን ሽባ ያደርገዋል? በምድር ላይ ፍትሕ-አልበኝነትና ሥቃይ እንዲኖር ለምን ፈቀደ? የእግዚአብሔር ጣልቃ-ገብነት ከ«ተአምርነት» ይልቅ «ተራ» የማይሆነው ለምንድን ነው?

አንድ የመጨረሻ ማስጠንቀቂያ፤ በምንም ዓይነት የክርስትናን እምነት ሚዛናዊ አመለካከት አያቀረብሁ አይደለም። እኔ የምጽፈው በአንድ ወይም በሌላ ወቅት የእግዚአብሔርን ዝምታ ላደመጡ ሰዎች ነው። ለእምነት ምሳሌነት እንደ ኢዮብ ዓይነቱን ሰው ታሪክ ለመረዳት እንደ መሞከር ነው። በሌላ በኩል፥ ጦርነትን ገለል አድርገው ድልን ብቻ የሚያውጁ በርካታ ክርስቲያናዊ መጻሕፍት አሉ። ይህ ስለ እምንት የተጻፈ መጽሐፍ ነው። ነው። ይሁንና፥ እምነትን የሚያየው በተጠራጣሪዎች ዓይን ነው።

በመጨረሻም፥ የመጽሐፍ ቅዱስ ጥቅሶችን እንዴት እንደተጠቀምሁ ማብራራት ይኖርብኛልና በግርጌ ማስታወሻ ወይም በምንባቡ ውስጥ በቅንፍ ለማስቀመጥ አልፈለግሁም። ይህ የተብታባ ሰው ንግግር እንደማዳመጥ ሁሉ በንባብ ሂደት ውስጥ እንቅፋት ይፈጥራል። በመሆኑም፥ ጥቅሶቹን ከምዕራፉ መጨረሻ ላይ ማስቀመጡን መርጫለሁ። እውነተኛ መርማሪዎች ትክክለኛውን ምንባብ መከትል ይኖርባቸዋል።

አቤቱ፥ ንቃ ለምንስ ትተኛለህ?
ተነሥ፥ ለዘወትርም አትጣለን።
ለምንስ ፊትህን ትሰውራለህ?

መዝሙር (44)፡23–24

አንደኛ መጽሐፍ

እግዚአብሔር በጥላ ውስጥ

«ከቤት ውጭ ጽልመት ባጠላበት ስፍራ መቀመጥ የለብህም።
ነገር ግን ከዋክብትን ለማየት ከፈለግህ፥
ጨለማ መኖር እንዳለበት ትገነዘባለህ።
ከዋክብት ጨለማውን እንደ አንድ መስፈርት አይፈልጉትም፤
አይጠይቁትምም።

(አኒ ዲላርድ)

ማውጫ

መቅድም .....

አንደኛ መጽሐፍ፡- እግዚአብሔር በጥላ ውስጥ .....

ክፍል አንድ፡- ዝምታውን ማድመጥ .....

1. ከፍተኛ ስሕተት 1
2. በጭስ ውስጥ 8
3. ሰው የማይደፍራቸው ጥያቄዎች.....16
4. . . . ቢሆን 23
5. ምንጩ.....30

ክፍል ሁለት፡- ተራከበ፡- አብ.....33

6. ኪሳራ.....33
7. ወላጅ 38
8. በቀጥታ የሚተላለፍ የፀሐይ ብርሃን.....44
9. አንድ አንጸባራቂ ወቅት.....51
10. እሳትና ቃሉ.....56
11. የቆሰለ አፍቃሪ.....61
12. እውነተኛነት እጅግ መልካም ነው 68

ክፍል ሦስት፡- ቅርበተ ወልድ.....72

13. ዝቅታ.....72
14. ታላላቅ ተስፋዎች.....76
15. መለኮታዊ ገለልተኛነት 82
16. የተላለፈ ተአምር 88
17. እድገት.....92

ክፍል አራት፡- መለወጥ፡- መንፈስ ቅዱስ.....99

18. ሽግግር 99
19. የነፍስ መለወጥ.....103

20. ፍጻሜ 110

ሁለተኛ መጽሐፍ፡- በድቅድቅ መመልከት 118

21. ጣልቃ 119

22. ብቸኛው ችግር 124

23. በአጽናፈ-ዓለሙ ውስጥ የምንጫወተው ሚና 129

24. እግዚአብሔር ፍትሕ-አልባ ነውን? 137

25. እግዚአብሔር ለምን ማብራሪያ አይሰጥም? 149

26. እግዚአብሔር ዝም ይላል? 163

27. እግዚአብሔር ለምን ጣልቃ አይገባም? 174

28. እግዚአብሔር ስውር ነውን? 189

29. ኢዮብ ለምን ደስተኛ ሆኖ ሞተ? 196

30. ውርርድ- ሁለት ምሳሌዎች 204

ምስጋና 213

ዋቢ መጻሕፍት (Bibliography) 214

ጥቂት ስለ ደራሲው 216

ቅይጣት

ክፍል አንድ
ዝምታውን ማድመጥ

ምዕራፍ አንድ

ከፍተኛ ስሕተት

"Where Is God When It Hurts?" ወይም «በምንጎዳበት ወቅት እግዚአብሔር ወዴት ነው?» የሚለውን መጽሐፍ ካሳተምሁበት ጊዜ አንሥቶ ከእግዚአብሔር ጋር ከተቀያየሙ ሰዎች ደብዳቤዎችን ላገኝ ቆይቻለሁ።

አንዲት ወጣት እናት የጀርባ ችግር ያለባት ልጅ በመውለዱ ምክንያት ደስታዋ ወደ ምሬት እንደገባ ገልጻ ጻፈችልኝ። የሕክምና ክትትሉ ምን ያህል የቤተሰቡን ጥሪት እንዳሟጠጠውና ባለቤቷ ለታማሚ ልጃቸው በተሰዋው ጊዜ በማዘኑ ትዳሯ መቀመቅ መውረዱን ተረከች። ሕይወቷ ሲፈራርስ በአንድ ወቅት ስለ አፍቃሪ አምላክ ታምን የነበረውን መጠራጠር ጀመረች። የምሰጣት አንዳች ምክር ይኖር ይሆን?

አንድ የግብረ ሰዶማዊነት ኃጢአት ቁራኛ የሆነ ግለሰብ በተከታታይ በጻፋቸው ደብዳቤዎች ቀስ በቀስ ታሪኩን አጫወተኝ። ከአሥር ለሚበልጡ ዓመታት ከዚህ ኃጢአት ለመገላገል መፍትሔ ሲሻ ቆይቷል። ለዚህም የካሪዝማቲኮችን የፈውስ አገልግሎቶች፤ ክርስቲያናዊ የርዳታ ቡድኖችንና የመድኃኒት ሕክምና ሳይቀር ሞክሯል። ከዚህም አልፎ የሥነ-ልቡና አዋቂዎች የሚሰጡትን ሕክምና በመከተል የኤሌክትሪክ ኃይል ከብልቱ ላይ እንዲያሳርፉ በማድረግ ጭምር ከችግሩ ለመላቀቅ ጥሯል። ይህ ሁሉ ግን ሊረዳው አልቻለም። የኋላ ኋላ በቡድን የግብረ ሰዶም ተግባር የሚፈጽሙ ወንዶች ቡድን አባል ሆነ። እግዚአብሔርን መከተል ቢሻም ከሚኖርበት የርግማን ሕይወት የተነሣ ለመንፈሳዊ ኑሮ ብቁ እንዳልሆነ ይሰማዋል።

አንዲት ወጣት ሴት በሕይወቷ በቀጣይነት ስለዘለቀው ጭንቀት እያፈረች ጻፈች። የሚያስጨንቅ ምንም ምክንያት እንደሌላት ትናገራለች። ጤነኛና ጥሩ ወርሐዊ ገቢ ያላት ስትሆን፥ የቤተሰብ ዳራዋ ርጋታን የተላበሰ ነበር። ነገር ግን ብዙውን ጊዜ ከመኝታዋ ስትነሣ ሕይወትን ለመቀጠል የሚያስችል አንድም ምክንያት አይታያትም። ስለ ሕይወትም ሆነ ስለ እግዚአብሔር ግድ የላትም። በምትጸልይበት ጊዜም የሚሰማት አምላክ ስለመኖሩ ትጠራጠራለች።

በዓመታት ውስጥ የደረሱኝ እነዚህና ሌሎችም ደብዳቤዎች በተለያዩ አገላለጾች ቢቀርቡም ወደ አንድ መሠረታዊ ጥያቄ ያመራሉ። ይህም፥ «መጽሐፍህ የሚናገረው ስለ አካላዊ ሥቃይ ነው። ይሁንና፥ የእኔ ዓይነቱን ሥቃይ እንዴት ታየዋለህ? ስሜታዊ ሥቃይ ሲደርስብኝ እግዚአብሔር ወዴት ነው? መጽሐፍ ቅዱስ ስለዚህ ጉዳይ ምን ይላል?» የሚል ዓይነት ነው። ለግለሰቦቹ ደብዳቤዎች የምችለውን ያህል ጥሩ ምላሽ ለመስጠት እጥራለሁ። ይህንንም የማደርገው በወረቀት ላይ የተጻፉትን ቃላት ብቃት-አልባነት በኃዘኔታ እየተገነዘብሁ ነው። ቃል፥ የትኛውም ቃል ቁስልን የማጠገግ ኃይል ይኖረው ይሆን? እኔም ራሴ እነዚህን አሰቃቂ ታሪኮች ካነበብሁ በኋላ የባለታሪኮቹን ጥያቄዎች ደግሜ እንደማነሣ መናዘዝ ይኖርብኛል። ስሜታዊ ሥቃይ ሲንጠን እግዚአብሔር ወዴት ነው? ብዙውን ጊዜ የሚያስቀይምን ለምንድን ነው?

♥

ከእግዚአብሔር ጋር የምንቀያየመው እጅግ በተለዩ ሁኔታዎች ውስጥ ብቻ አይደለም። ለእኔ ጉዳዩ ከተራ ዕለታዊ ሕይወትም ጋር የሚያያዝ ነው። በሺጋጎ ከተማ አንድ ሌሊት ያሳለፍሁት ቀዝቃዛ ወቀት አይረሳኝም። ውርጩ በጥቁር አብረቅራቂ በረዶዎች መንገዶችን እያለበሰ ያፉአሜል። በዚያን ሌሊት መኪናዬ ለአደጋ በሚያጋልጥ አካባቢ ቀጥ ብላ ቆመች። ኮፈኑን ከፍቼ ከሞተሩ ላይ ሳጎነብስ ከላይ የሚወርደው ዝናብ ጀርባዬን ያጠጣው ጀመር። «እባክህ፥ ይህ መኪና እንዲነሣልኝ እርዳኝ» እያለሁ ደጋግሜ ጸለይሁ።

ሽቦዎችንና ቱቦዎችን ወዲህም ሆነ ወዲያ ባደርግ መኪናው ሊነሣ አልቻለም። ስለሆነም፥ አንድ ሰዓት ሙሉ መኪናዬን የሚጎትት ሌላ መኪና እስኪመጣ ድረስ በፈራረሰ አሮጌ ምግብ ቤት ውስጥ ተቀምጬ ለመጠበቅ ተገደድሁ። የረጠበው ልብሴ ውኃ እያንጠባጠበ ከፕላስቲክ ወንበር ላይ ተቀምጬ እግዚአብሔር ስላለሁበት አስቸጋሪ ሁኔታ ምን እንደሚያስብ አሰላሰልሁ። በዚያን ምሽት ቀጠሮ የተያዘለት ስብሰባ የሚያመልጠኝ ሲሆን ምናልባትም ለሚቀጥሉት ጥቂት ቀናት ሁኔታዎችን ለማስተካከል በርካታ ሰዓታት ማባከን ይኖርብኝ ይሆናል። ይህም የቆሙትን መኪኖች ለማንሣት ከፍተኛ ገንዘብ ለሚጠይቁ ባለሙያዎች የሚከፈለውን ገንዘብ የሚያካትት ነበር። እግዚአብሔር ስለ እኔ ውጥረት ወይም የገንዘብና የጉልበት ብክነት ግድ ብሎት ይሆን?

ስለ ጭንቀቷ እንዳፈረችው ሴት ሁሉ፥ እኔም እንዲህ ዓይነቱን ያልተመለሰ ጸሎት በማንሣቴ ማፈሬ አልቀረም። አልነሣ ያለው መኪና እንዲንቀሳቀስ መጸለዩ አሳዛኝና ራስ ወዳድነት ብሎም ጅልነት ሊመስል ይችላል። ዳሩ ግን አሳዛኝ ቅይማቶች በእሳተ ገሞራዊ የጥርጣሬ ፍንዳታዎች እምነቴን እየተጫኑ ከጊዜ ወደ ጊዜ እንደሚበራከቱ ተገንዝቤአለሁ። እግዚአብሔር ስለ ዕለታዊ ዝርዝሮች፥ ስለ እኔ ይገደው ይሆን? እያልሁ አስባለሁ፤ ጸሎት ነገሮችን አይለውጥም ብዬ ስለደመደምሁ፥ ብዙ ጊዜ ላለመጸለይ እፈተናለሁ። ወይስ ጸሎት ነገሮችን ይለውጥ ይሆን? ስሜቴና እምነቴ ይዋዥቃል። እነዚህ ጥላሬዎች በቀስታ ወደ ልቤ መፍሰስ ከጀመሩ ለዐበይት የስንክሳር ጊዜያት እንኳ የሚኖረኝ ዝግጁነት አነስተኛ ነው። ጎረቤቴ በካንሰር በሽታ ተይዛ ለመሞት ታጣጥራለች። እኔም ተግቼ ጸለይሁላት። ዳሩ ግን እየጸለይሁላት እያለሁ እንኳ እጠራጠራለሁ። እግዚአብሔር ሊታመን ይችላል? እጅግ ብዙ ትናንሽ ጸሎቶች የማይመለሱ ከሆነ ትልልቆቹስ ይመለሱ ይሆን?

አንድ ጠዋት ያረፍኩበትን የሆቴል ክፍል ቴሌቪዥን ስከፍት አንድ በጣም የታወቀ ወንጌላዊ አራት ማዕዘናዊ ፊት መስተዋቱን ሞልቶት አየሁ። ፊቱ የብስጭት እሳት እየተፋ፥ «በእግዚአብሔር ላይ ተቆጥቻለሁ!» ሲል ተናገረ። ሰውዬው በ «ዘር እምነት» እና እግዚአብሔር ለሰዎች ባለው ፍጹማዊ አሳቢነት ላይ ኑሮውን የመሠረተ በመሆኑ ኑዛዜው አስደነቀኝ። ነገር ግን እግዚአብሔር እንዳዋረደው በመግለጹ ማብራሪቱን ቀጠለ።

እርሱ እንደሚለው፥ እግዚአብሔር ከፍተኛ የአገልግሎት ፕሮጀክት እንዲያዋቅር ይነግረዋል። ነገር ግን ፕሮጀክቱ የገንዘብ ችግር አስከተለበት። ይህም ንብረቶቹን እንዲሸጥና ፕሮግራሞቹን እንዲያቅብ አስገደደው። እርሱ የራሱን ድርሻ እየተወጣ እያለ እግዚአብሔር ግን ቃሉን ሳይጠብቅ ቀረ።

ከጥቂት ሳምንታት በኋላ ይህንኑ ወንጌላዊ ቴሌቪዥን ላይ አየሁት። በዚህ ጊዜ እምነትንና ተስፈኛነትን እየሰበከ ነበር። ሰፊ ባለ አራት ማዕዘናዊ ፊቱን በፈገግታ አብርቶ ወደ ካሜራው በመጠጋት፥ በሚሊዮን በሚቆጠሩ ተመልካቾች ላይ ጣቱን ጠቆመ። «በዚህ ሳምንት አንድ መልካም ነገር ያጋጥማችኋል!» ሲል «መ-ል-ካም» የምትለውን ቃል ሦስት ቦታ ላይ ሰባብሮ በማግባባት ተናገረ። ደንበኞቹን ለማግባባት የሚችለውን ያህል ጥረት የሚያደርግ ነጋዴ ይመስላል። ከጥቂት ቀናት በኋላ ግን የዚህ ሰውዬ ልጅ ራሱን እንደገደለ ከዜና እወጃ ለመረዳት ችያለሁ። በዚያ አስከፊ ሳምንት

ወንጌላዊው ወደ እግዚአብሔር ምን ብሎ እንደጸለየ በማሰብ እገረማለሁ።

እንዲህ ዓይነቶቹ ትግሎች ብዙውን ጊዜ በቤተ ክርስቲያን አካባቢ ስለ እግዚአብሔር ፍቅርና ግላዊ አሳቢነት ሲሰነዘሩ የምሰማቸውን መፈክሮች መሳለቂያ ያደርጓቸዋል። ይሁንና፥ ማንም ቢሆን ከቅይማት ሽለቆ ነፃ አይደለም። ይህ በአገልጋዮችም ሆነ በሚያገለግሉ ክርስቲያኖች ላይ የሚደርስ ነው። መጀመሪያ ቅይማት ይመጣል፤ ከዚያም የጥርጣሬ ዘር። በመቀጠልም የቁጣ ወይም የክህደት ምላሽ ይከተላል። እግዚአብሔር ሊታመን ስለመቻሉና ሕይወታችንን በእርሱ ላይ ልንጥል ስለ መቻላችን እንጠይቃለን።

♥

ለረዥም ጊዜ ስለዚሁ ከእግዚአብሔር ጋር ስለ መቀያየም እያሰብሁ ብቆይም ለሁለት ምክንያቶች ስል ለመጻፍ አልፈለግሁም ነበር። በመጀመሪያ፥ ቀላል ምላሽ የማይገኝላቸው ጥያቄዎችን እንደምጋፈጥ አውቅ ነበር። እንዲያውም ብዙዎች ጭራሽ ምላሽ የላቸውም። ሁለተኛ፥ በዕውቀት ላይ በማተኮር የሰውን እምነት ሊጎዳ የሚችል መጽሐፍ ለመጻፍ አልፈለግሁም ነበር።

አንዳንድ የማውቃቸው ክርስቲያኖች «ከእግዚአብሔር ጋር መቀያየም» የሚለውን ሐረግ እንደማይቀበሉ አውቃለሁ። እንዲህ ዓይነቱ ነገር ስሕተት እንደሆነ ይናገራሉ። ኢየሱስ የሰናፍጭ ቅንጣት የሚያህል እምነት ተራሮችን እንደሚያንቀሳቅስ ተናግሮአል። ሁለት ወይም ሦስት ሰዎች ከተሰባሰቡ ሊሳካ የማይችል ጉዳይ አይኖርም። የክርስትና ሕይወት የድል ሕይወት ነው። እግዚአብሔር ደስተኞች፥ ጤነኞችና በብልጽግና የተደላደልን እንድንሆን ይሻል። ከዚህ የወጣው ነገር ሁሉ የእምነት ጉድለትን ያሳያል ይላሉ።

ይህንኑ አሳብ የሚያራምዱትን ሰዎች ስጎበኝ ነበር መጽሐፉን ለመጻፍ የወሰንሁት። ለአንድ የመጽሔት ላይ ጽሑፍ ስለ ሥጋዊ ፈውስ ሳጠና ነበርና ለዚሁ ስል በኢንዲያና ገጠራማ አካባቢ ወደሚገኝ ጥሩ ዝና ወዳለነበረው ቤተ ክርስቲያን አመራሁ። ስለዚህ ቤተ ክርስቲያን ከሺካጎ ትሪቡን እና ከኤቢሲ «ናይትላይን» ልዩ ዘገባ መረጃ አግኝቼ ነበር።

የዚህ ቤተ ክርስቲያን አባላት እምነት የትኛውንም ዓይነት በሽታ እንደሚፈውስና ከየትኛውም ሌላ አቅጣጫ፥ ለምሳሌ ከሕክምና ፈውስ መፈለግ በእግዚአብሔር ላይ እምነት ማጣትን እንደሚያመለክት

ያምናሉ። በትሪቡን ላይ የወጡት ጽሑፎች የዚህ እምነት ተከታዮች የሆኑ ወላጆች ልጆቻቸው በቀላሉ በሕክምና ሊወገዱ ከሚችሉ እንደ መንጋጋ ቆልፍ፥ ብርድ ወይም ጉንፋንን ከመሳሰሉ በሽታዎች ጋር ሲታገሉ ዝም ብለው እንደሚታዘቡ ያስረዳሉ። የትሪቡን ሠዓሊ ለቤተ ክርስቲያናቸው ዶክትሪን ለመገዛት ሲሉ ሕክምናን አሻፈረኝ ብለው የሞቱትን ሰዎች ለማመልከት በአሜሪካ ካርታ ላይ ሐውልቶችን ሠርቷል። በጠቅላላው ጎምሳ ሁለት ሐውልቶች ነበሩ።

ከቀረቡት ዘገባዎች ለመረዳት እንደተቻለው፥ በዚያ ቤተ ክርስቲያን ውስጥ ነፍሰ ጡር ሴቶች ከብሔራዊው አማካይ ሰምንት እጥፍ በወሊድ እንደሚሞቱ ተመልክቷል። ትናንሽ ልጆች ደግሞ ከዚህ ሦስት እጥፍ የመሞት ዕድል ያጋጥማቸዋል። ይህም ሆኖ፥ ቤተ ክርስቲያኒቱ እየተስፋፋች በመሄድ በአሥራ ዘጠኝ የአሜሪካ ግዛቶችና በአምስት የውጭ አገሮች ቅርንጫፎችን ከፍታለች።

በኢንዲያና የምትገኘውን ቤተ ክርስቲያን ሙቀት በሚያይልበት የነሐሴ ወር ጎብኝቻለሁ። ሙቀቱ የአስፋልት መንገዶችን ያንጸባርቃቸዋል። የእህል ነዶዎችንም ጉልበት አሳጥቶ አስጎንብሶአቸዋል። በሰብሉ መስክ መሐል ሕንጻው ተጎብሮአል። ሕንጻው ግዙፍ ሲሆን፥ ለእህል መጠበቂያ እንደተሠራ ሁሉ በብቸኝነት ተሸብቦአል። ከመኪና ማቆሚያው ዘንድ መገናኛ መነጋገሪያ የያዙ ሁለት አስተናጋጆችን አነጋገርሁ። ቤተ ክርስቲያኒቱ የመረጃ ጉዳይ ያብከነከናታል። በተለይም ቀደምት አባሎቿ ከስ ስለመሠረቱባት ተበጥብጣ ነበር።

በአገልግሎቱ ወቅት የአከራሪነት ምልክት የጠበቅሁ ይመስለኛል። ስሜታዊነት ያየለበትና አድማጮቹን እንዳያስቡ የሚከላከል ስብከት ቀረበ።

ከዚህ በፊት እንዲህ ዓይነት ነገር አጋጥሞኝ አያውቅም። ለዘጠና ደቂቃዎች ሰባት መቶ ሰዎች ሆነን በግማሽ ክብ ሕንጻ ውስጥ ስንዘምርና መጽሐፍ ቅዱስ ስናጠና ቆየን።

ከአጠገቤ የሚገኙት «ተራ ሰዎች» ነበሩ። ሴቶች ቀሚስ ለብሰዋል። ሱሪ ያደረገች ሴት አትታይም። ብዙም ጌጣጌጥ አይጠቀሙም። ወንዶች ሸሚዝና ክራባት ለብሰው ከቤተሰቦቻቸው ጋር የተቀመጡ ልጆችን ፈር ለማሳያዝ አስተዋጽኦ አደረጉ።

ከሌሎች አብያተ ክርስቲያናት ሁሉ በላይ በዚህ ቤተ ክርስቲያን ልጆች ጎልተው ይታያሉ። የማይደርሱባት ስፍራ የለም። ለዘጠና ደቂቃዎች በዝምታ መቀመጡ የሕፃናቱን ትዕግሥት ስለሚያሟጥጥ

ወላጆች ሁኔታውን ለማስተካከል ሲጥሩ አየሁ። በቀለም ያሸበረቁ ብዙ መጻሕፍት ነበሩ። እናቶች ከልጆቻቸው እጆች ጋር ይጫወታሉ። አንዳንዶች ቤተ ክርስቲያኒቱን በገንዘብ ለመደገፍ አሻንጉሊቶችን ይዘው መጥተዋል።

ስሜታዊነትን ብቻ ለማየት መጥቼ ብሆን ኖሮ አዝኜ እመለስ ነበር። ባሕላዊ የአሜሪካን ሕይወት የሚመሩ ቤተሰቦች እንዳሉ ጭምር ለመረዳት ችያለሁ። በዚያ የሚገኙ ወላጆች እንደ ማንኛውም ወላጅ ልጆቻቸውን ይወዳሉ።

ይህም ሆኖ፥ እነዚያ በካርታ ላይ የተሣሉ ትናንሽ ሐውልቶች ወደ አእምሮዬ ማቃጨላቸው አልቀረም። ከነዚህ ወላጆች አንዳንዶቹ ለሞት ከሚያጣጥሩ ልጆቻቸው አልጋ ጠርዝ ላይ ተቀምጠው ምንም ጥረት ያላደረጉ ናቸው። አንድ አባት የአሥራ አምስት ወራት ልጁ ለሁለት ሳምንታት ከትኩሳት ጋ ሲዋጋ እየተመለከተ በጸሎት ስላሳለፋቸው ጊዜያት ለትሪቡን አውግቷል። በሽታው መጀመሪያ ልጁን አደነቆረው። ከዚያም አሳወረው። በዚህ ጊዜ የቤተ ክርስቲያኒቱ መጋቢ አባቱ የበለጠ እምነት እንዲያዳብርና ሐኪም ከመጥራት እንዲታቀብ ገፋፋው። በቀጣዩ ዕለት ልጁ ሞተ። የአስከሬን ምርመራው ልጁ በቀላሉ ሊታከም በሚችል መንጋጋ ቆልፍ እንደ ሞተ አመልክቷል።

የኢንዲያና ቤተ ክርስቲያን አባላት በአብዛኛው ለችግሮቻቸው እግዚአብሔርን አይወቅሱትም። ቢያንስ ቢያንስ እግዚአብሔርን እንደሚወቅሱ አይናገሩም። ከዚህ ይልቅ ለደካማ እምነታቸው ራሳቸውን ጥፋተኛ ያደርጋሉ። በዚህ መሀል ሐውልቶች እየበዙ ይሄዳሉ።

ከዚያን ዕለቱ የሰንበት አምልኮ የወጣሁት እንደ ማናቸውም የሕይወት ዙሪያ ጉዳዮች ስለ እግዚአብሔር የምናስበውና የምናምነው ጉዳይ ከፍተኛ ለውጥ እንደሚያስከትል በጽኑ በማመን ነበር። እነዚህ ሰዎች ጭራቆች ወይም ልጆቻቸውን ለመግደል የሚሹ አልነበሩም። ነገር ግን ከሥነ-መለኮታዊ ስሕተታቸው የተነሣ በርካታ ልጆቻቸውን አጥተዋል። (እንደ እውነቱ ከሆነ የኢንዲያና ቤተ ክርስቲያን አስተምህሮ ከብዙ ወንጌላውያን አብያተ ክርስቲያናትና ሃይማኖታዊ የመገናኛ ብዙኃን ከምሰማው ብዙም የተለየ አልነበረም። የተጋነኑ የእምነት ተስፋዎችን ደጋግመው ያቀርባሉ።)

በኢንዲያና የሚገኙትን እውነተኛ ሰዎችና በደብዳቤ ጥያቄዎቻቸውን ያቀረቡልኝን ግለሰቦች በማሰብ ወደ ጎን ልለው የፈለግሁትን ጉዳይ ልጋፈጠው ወሰንሁ። እናም ይህ የሥነ-መለኮት መጽሐፍ በቀለ። ይህ በምንም ዓይነት ቴክኒካዊ መጽሐፍ አይደለም።

ይልቁንም፥ ስለ እግዚአብሔር ማንነትና አንዳንድ ጊዜ ለምን ግራ በሚያጋባ መንገድ እርምጃ እንደሚወስድ፥ በሌላ ጊዜ ደግሞ ለምን እርምጃ እንደማይወስድ የሚናገር መጽሐፍ ነው።

ሥነ-መለኮት በሰሚናሪ ውስጥ ፕሮፌሰሮችና ተማሪዎቻቸው የአእምሮ ጅምናስቲክ የሚያሠሩበት ብቻ ሊሆን አይችልም። ሁላችንንም ይነካናል። አንዳንድ ሰዎች ከእግዚአብሔር ጋር በከፍተኛ ደረጃ ስለ ተቀያየሙ እምነታቸውን አጥተዋል። እግዚአብሔር በተወሰነ አቅጣጫ እርምጃ እንዲወስድ ይጠብቁና «ጉድ ይሠራቸዋል።» ሌሎች እምነታቸውን ላያጡ ይችላሉ። ይሁንና፥ እነርሱም ከእግዚአብሔር ጋር መቀያየማቸው አልቀረም። እግዚአብሔር ጣልቃ እንደሚገባ በማመን ለተአምራት ይጸልያሉ። ጸሎታቸው ግን ምላሽ አያገኝም። ይህ በኢንዲያና ቤተ ክርስቲያን ቢያንስ ሃምሳ ሁለት ጊዜ ተከስቷል።

ምዕራፍ 2

በጭስ ውስጥ

አንድ ከሰዓት በኋላ የስልክ ጥሪ ደረሰኝ። ደዋዩም በዊተን የድኅረ ምረቃ ኮሌጅ ውስጥ የሥነ-መለኮት ተማሪ እንደሆነ ገለጸልኝ። «ስሜ ሪቻርድ ይባላል። ከዚህ በፊት አንተዋወቅም። ነገር ግን አንዳንድ ጽሑፎችህን ስላነበብሁ ቅርበት ይሰማኛል። አንድ ደቂቃ ይኖርሃል?» አለኝ።

ሪቻርድ ስለ ራሱ መናገሩን ቀጠለ። ወደ ክርስትና የመጣው የዩኒቨርሲቲ ተማሪ ሆኖ አንድ የኢንተርቫርሲቲ ሠራተኛ ባቀረበለት ምስክርነት መሆኑን ገለጸልኝ። ይህም ሆኖ፥ የሪቻርድ ንግግር አዲስ ክርስቲያን አያስመስለውም። ምንም እንኳ የትኞቹን ክርስቲያናዊ መጻሕፍት ማንበብ እንዳለበት እንድነግረው ቢጠይቀኝም፥ የምጠቅሳቸውን ሁሉ እንዳነበበ ተገነዘብሁ። ፈጣንና አስደሳች ጭውውት አድርገን ልናበቃ ስንል የደወለበትን እውነተኛ ምክንያት ተረዳሁ።

«በዚህ አንተን ላስቸግርህ አልፈልግም» አለ ሽብር እያተራመሰው። «ሥራ ሊበዛብህ እንደሚችል አውቃለሁ። ነገር ግን አንድ ውለታ እንድትውልልኝ እፈልጋለሁ። አየህ፥ በኢዮብ ላይ ጥናታዊ ጽሑፍ አዘጋጅቻለሁ። ፕሮፌሰሩ ጽሑፉን ወደ መጽሐፍነት እንድለውጠው ነግሮኛል። ጽሑፉን አይተህ አስተያየት ልትሰጥ የምትችልበት ዕድል ይኖር ይሆን?»

ፈቃደኛነቴን ገለጽሁለትና ጽሑፉ በጥቂት ቀናት ውስጥ ደረሰኝ። እንደ እውነቱ ከሆነ ብዙም ጥሩ ሥራ ይሆናል ብዬ አልጠበቅሁም ነበር። ብዙውን ጊዜ የድኅረ ምረቃ ጥናታዊ ጽሑፎች ኃይል ስለማይኖራቸው፥ ይህ በአንጻራዊ ሁኔታ የቅርብ ጊዜ አማኝ የነበረው ግለሰብ ተስፋ አስቆራጭ በሆነው የኢዮብ ታሪክ ላይ የሚያጓጓ ትኩስ አሳብ ይዞ ይመጣል የሚል እምነት አልነበረኝም። ነገር ግን ተሳስቻለሁ። ጽሑፉ ተስፋ የሚጣልበት ስለ ነበረ ለሚቀጥሉት ጥቂት ወራት ሪቻርድና እኔ በስልክና በደብዳቤ እየተገናኘን ወደ መጽሐፍነት ሊለወጥ በሚችልበት ሁኔታ ላይ ስንነጋገር ቆየን።

ከአንድ ዓመት በኋላ ሪቻርድ ለጎትመት የተዘጋጀ መጽሐፍና ከአሳታሚ ድርጅት ጋር የተደረገ ውል ከእጁ ካስገባ በኋላ መቅድሙን እጽፍለት ዘንድ ደውሎ ጠየቀኝ። እስካሁን ከሪቻርድ ጋር በአካል ተገናኝተን አናውቅም ነበር። ይሁንና፥ ጥረቱን ወድጄለታለሁ። እናም ለመጽሐፉ ድጋፍ መስጠት እችል ነበር።

ስድስት ወራት አለፉ። በዚህ ጊዜ ለመጽሐፉ የመጨረሻ እርማትና ከለሳ ተደረገለት። ከዚያም መጽሐፉ ሊታተም ሲል ሪቻርድ ስልክ ደወለልኝ። በዚህ ጊዜ ድምፁ ከቀድሞው የተለየ ውጥረት ይስተዋልበታል። የሚገርመው ታትሞ ሊወጣ ስለተቃረበው መጽሐፍ የማነሣቸውን ጥያቄዎች ሁሉ ወደ ጎን ይገፋቸው ጀመር።

«ፊሊፕ፥ መገናኘት አለብን። አንድ ልነግርህ የተገደድሁት ነገር ስላለ በአካል መገናኘት አለብን። በዚህ ሳምንት አንድ ከሰዓት በኋላ ብመጣስ?» ሲል ጠየቀኝ።

♥

ሙቀት ያረገቡ የፀሐይ ጨረሮች ከሦስተኛው ፎቅ ላይ በሚገኘው አፓርታማዬ ውስጥ ሠፍረዋል። መዝጊያው መጋረጃ ስላልነበረው ዝንቦች እንዳሻቸው መግባት መውጣት ይዘዋል። ሪቻርድ ነጭ የጠረጴዛ ቴኒስ ቁምጣና እጅጌ-ጉርድ ሸሚዝ ለብሶ ከአጠገቤ ተቀመጠ። ላብ ከግንባሩ ይፈልቃል። ለዚህ ስብሰባ ሲል በተጨናነቀው የሺካጎ ትራፊክ ውስጥ ለአንድ ሰዓት ያህል መኪናውን ሲነዳ የቆየ በመሆኑ፥ መጀመሪያ ሰውነቱን ለማቀዝቀዝ አንድ ብርጭቆ በረዶ የተቀላቀለበት ሻይ በፍጥነት ጠጣ።

ሪቻርድ ቀጠን ያለ ሸጋ አካላዊ ቁመና ያለው ወጣት ነበር። ከሲታ ፊቱና በአጭሩ የተከረከመው ፀጉሩ መንፈሳዊነትን የተላበሰ መነኩሴ አስመስለውታል።

አካላዊ ቋንቋ መልእክት የሚያስተላልፉ ከሆነ፥ የሪቻርድ አኳኋን ብዙ ይናገራል። እጆቹን ያጣምራቸዋል፤ መልሶ ደግሞ ይለያያቸዋል፤ እግሮቹንም እንደዚሁ። ፊቱ በውጥረት ተጠፍሮአል።

ትንሽ መናገር ጀመረ። «በእኔ ላይ ለመቆጣት በቂ ምክንያት አለህ» ሲል ጀመረ። «ግራ የመጋባት ስሜት ቢጫንህ አልፈርድብህም።»

ስለ ምን እንደሚያወራ የማውቀው አልነበረኝም፥ «ስለ ምን?» ስል ጠየቅሁት።

«ይኸውልህ፥ ነገሩ እንደዚህ ነው። በአንተ ርዳታ የተዘጋጀው መጽሐፍ በሚቀጥለው ወር መቅድምህን ይዞ ከገበያ ላይ ይውላል። እውነቱ ግን ከእንግዲህ ወዲህ በዚያ መጽሐፍ ውስጥ ባሰፈርሁት አሳብ የማላምን መሆኔ ነው። እናም ይህንኑ የማስረዳት ኃላፊነት ያለብኝ መስሎ ተሰምቶኛል።»

ለአፍታ ዝም አለ። ከመንጋጋው ላይ የውጥረት መንጋ ሲተራመስ ተመለከትሁ። «እግዚአብሔርን እጠላዋለሁ!» ሲል ድንገት ተናገረ። «የለም፥ እንደዚያ ማለቴ አይደለም። እንዲያውም በእግዚአብሔር አላምንም።»

የሰጠሁት ምላሽ አልነበረም። እንዲያውም፥ ሪቻርድ ከወላጆቹ መፋታት ጀምሮ ታሪኩን በተረከባቸው ቀጣይ ሦስት ሰዓታት ውስጥ የተናገርሁት ጥቂት ብቻ ነበር። «ፍችውን ለማስቀረት የምችለውን ሁሉ አደረግሁ። በዩኒቨርሲቲ ሳለሁ ገና ወደ ክርስቶስ መምጣቴ ስለነበር፥ እግዚአብሔር ስለ እኔ ይገደዋል ብዬ ተጃጃልሁ። ተስማምተው በትዳር ይዘልቁ ዘንድ ባለማቋረጥ ቀንና ሌሊት ጸለይሁ። እንዲያውም ለተወሰነ ጊዜ ትምህርቴን አቋርጬ ቤተሰቤን ለማስታረቅ ጣርሁ። የእግዚአብሔርን ፈቃድ እያደረግሁ ያለሁ መስሎኝ ነበር፤ ነገር ግን ሁሉንም ነገረ ወደ ባሰ ደረጃ ያደረስሁ ይመስለኛል። ይህ ምላሽ ያላገኘ ጸሎት የመጀመሪያው ገጠመኝ ሆነ።

«ስለ እምነት የበለጠ ለመማር ወደ ዊተን ኮሌጅ ተሻገርሁ። አንድ የሆነ ነገር እያበላሸሁ እንዳለሁ ተረዳሁ። በዊተን «ከእግዚአብሔር ጋር ተነጋገርሁ»፥ «ጌታ ተናገረኝ» የሚሉ ዓይነት ሐረጎችን የሚጠቀሙ ሰዎች አጋጠሙኝ። እኔም አንዳንድ ጊዜ እንደዚያ ብዬ ነበር። ይሁንና፥ እንዲህ በምልበት ጊዜ ከበደለኛነት ስሜት ነፃ ሆኜ አላውቅም። እውነት እግዚአብሔር አንድ ነገር ተናግሮኝ ያውቃል? የሰማሁት ድምፅ ካለመኖሩም በላይ ላየው ወይም ልጨብጠው የምችለው የእግዚአብሔር ማረጋገጫ አልነበረኝም። ይሁንና፥ እንደዚያ ዓይነት ቅርበት ለማግኘት ስናፍቅ ኖርሁ።

«ከፍተኛ ውሳኔ የሚጠይቅ ጉዳይ በሚያጋጥመኝ ጊዜ ሁሉ መጽሐፍ ቅዱስ አንብቤ የእግዚአብሔርን ምሪት በጸሎት እጠይቃለሁ። ስለ ውሳኔው ትክክለኛ ስሜት ሲሰማኝ እርምጃ እወስዳለሁ። ነገር ግን ሁልጊዜም ትክክል ካልሆነ ውሳኔ ላይ እደርሳለሁ። የእግዚአብሔርን ፈቃድ በትክክል የተረዳሁ ሲመስለኝ የተገላቢጦሹ ይከሰታል።

ከመንገዱ የሚወነጨፉ ድምፆች ይሰሙኛል። ጎረቤቶቼ በፎቆቹ ላይ ይወጣሉ፤ ይወርዳሉ። እነዚህ ድምፆች ግን ሪቻርድን አላወኩትም። መናገሩን ቀጠለ። እኔም ምንም እንኳ አሁንም በእግዚአብሔር ላይ ይህን ያህል ጥላቻ ያሳየበትን ምክንያት ገና ባልረዳም አልፎ አልፎ በአዎንታ ራሴን እያወዛወዝሁ ስሰማው ቆየሁ። ብዙ ትዳሮች ይፈርሳሉ፤ ብዙ ጸሎቶች ሳይመለሱ ይቀራሉ። ይህን ያህል በቁጣ የጦፈበት እውነተኛው ምክንያት ምንድን ነው?

ቀጥሎም ስላመለጠው የሥራ ዕድል ገለጸልኝ። ድርጅቱ ለእርሱ የገባውን የተስፋ ቃል በማጠፉ ለስፍራው ያነሰ ብቃት ያለውን ሰው ቀጠረ። ይህም ሪቻርድ የትምህርት ቤት ዕዳዎቹን ለመክፈል እስከማይችል ድረስ ያለምንም የገቢ ምንጭ መና እንዲቀር አደረገው። በተመሳሳይ ጊዜ እጮኛው ተለየችው። በቅጽበት ለምን አሳዛን እንደ ቀየረች ሳትገልጽለት ከእርሱ ጋር የነበራትን ግንኙነት አቋረጠች። እጮኛው ሼረን በሪቻርድ መንፈሳዊ ዕድገት ላይ ቁልፍ ሚና ትጫወት ስለነበር፥ ስትለየው ከእምነቱ የተወሰነው ክፍልም አብሯት የተለየው መሰለው። ብዙውን ጊዜ ስለ ወደፊት ሕይወታቸው አብረው ይጸልዩ ነበር። አሁን ግን እነዚያ ጸሎቶች የጭካኔ ቀልድ ያህል አብከነከኑት።

በተጨማሪም፥ ሪቻርድ ተከታታይ አካላዊ ችግሮች ነበሩት። እነዚህም ከምስኪንነቱና ከጭንቀቱ ላይ ተጨማሪ ሸክሞች ሆኑበት። ወላጆቹ በተለያዩ ጊዜ ያሠቃዩት የመጣል ቁስሎች ዳግም የተቀሰቀሱ መሰሉ። እግዚአብሔር እንደ ሼረን «አለሁልህ» እያለ ሊያታልለው ቆይቶ ይሆን? ምክር ፍለጋ ወደ አንድ መጋቢ ዘንድ ሄደ። ከውኃው ውስጥ እየሰጠመ እንዳለ የተሰማው መሆኑን ይናገራል። በእግዚአብሔር ለመታመን ቢሻም፥ ጥረቱ ሁሉ አንድ እፍኝ አየር ዘግኖ ከመመለስ አልዘለለም። ስለ እርሱ ደኅንነት ግድ የሌለው የሚመስለውን አምላክ ለምን ያምልከው?

መጋቢው የሪቻርድን ሁኔታ በማጤን ብዙም አላዘነለትም። ይህም ሪቻርድ የእርሱ ችግሮች ከሰውዬው ተለምዶአዊ የጋብቻ ፍችዎች፥ የካንሰር በሽተኞች፥ የአልኮሆል ቁራኛዎችና የኮብላይ ልጆች ወላጆች ጉዳዮች ጋር እንደማይስተካከሉ በግልጽ ተገነዘበ። «የእጮኛህ ጉዳይ ሊቃለል ከእግዚአብሔር ጋር ያለህ ችግር ይቃለላል» ሲል ከለበጣ ፈገግታ ጋር አሰናበተው።

ለሪቻርድ ችግሮቹ ቀላሎች ሆነው ሳለ አፍቃሪው ሰማያዊው አባት ለምን በእንዲህ ዓይነት ቅይማት እንዲሠቃይ እንዳደረገው ሊገባው አልቻለም። ልጁን እንዲህ የሚያሠቃይ ምድራዊ አባት ሊኖር አይችልም። ወደ ቤተ ክርስቲያን መሄዱን ባያቋርጥም፥ በልቡ ውስጥ የጥርጣሬ ካንሰር ይፋፋ ጀመር። በትምህርት ቤት የተማረውና በመጽሐፍ ውስጥ የጻፈው ሥነ-መለኮት ሊሠራለት አልቻለም።

«ነገሩ ግራ ነው» ሲል ገለጸልኝ። «ይሁንና፥ በእግዚአብሔር የበለጠ በተቆጣሁ መጠን የበለጠ ኃይል የማገኝ ይመስለኛል። ላለፉት አያሌ ዓመታት ከውስጤ እንደተቦረቦርሁ አውቃለሁ። አሁን መጠራጠር ስጀምርና ትምህርት ቤቱንና በአካባቢዬ የሚገኙትን ሌሎች

ክርስቲያኖች ከምጠላበት ደረጃ ላይ ስደርስ፥ ወደ ሕይወት ተመልሼ እንደመጣሁ ያህል ይሰማኛል።»

የሆነ ነገር ቀስቅሶት ሪቻርድ አንድ የእሑድ ምሽት የቤተ ክርስቲያን ፕሮግራም ተካፈለ። በወቅቱ የተለመዱ ምስክርነቶችና ምስጋናዎች ቢቀርቡም፥ በተለይ አንድ ሪፖርት የሪቻርድን ስሜት አስቆጣው። በሳምንቱ የመጀመሪያ አካባቢ አንድ አውሮፕላን በአላስካ ተከስክሶ በውስጡ የነበሩትን ዘጠኝ ሚሲዮናውያን ገድሎ ነበር። መጋቢው ይህንኑ ታሪክ በዝርዝር ካወጋ በኋላ በዚያው ሳምንት ከሌላ የአውሮፕላን አደጋ የተረፈውን የቤተ ክርስቲያን አባል ከምእመናኑ ጋር አስተዋወቀ። ከአደጋው የተረፈው ሰውዬ ስለ ሁኔታው አብራርቶ ሲያበቃ፥ ማኅበረ ምእመኑ «ጌታ ይመስገን!» የሚል ምላሽ ሰጠ!

መጋቢውም፥ «ጌታ ሆይ፥ ወንድማችንን በሰላም ስላመጣህልንና ጠባቂ መላእክትህ እንዲከተሉት ስላደረግህ እናመሰግንሃለን» ሲል ጸለየ። «በአላስካ ከሞቱት ሰዎች ቤተሰቦች ጋርም እንድትሆን እንለምንሃለን።» ይህ ጸሎት በሪቻርድ ውስጥ እንደ ማቅለሽለሽ ዓይነት ስሜት ፈጠረበት። ሁለት ወዶ አይቻልም ሲል አሰበ።

እግዚአብሔር ለተረፈው ሰውዬ ከተመሰገነ ለሞቱት ሊወቀስ ይገባል። አብያተ ክርስቲያናት ግን የኃዘንተኞችን ምስክርነት አይቀበሉም። የሞቱት ሚሲዮናዊያን የትዳር ጓደኞች ምን ይሉ ይሆን? ስለ «አፍቃሪ አባት» ይናገሩ ይሆን?

ሪቻርድ በጣም ተበሳጭቶ ወደ አፓርታማው ተመለሰ። በአእምሮው ውስጥ የሚፈጠረው ጥያቄ ወደ አንድ ጥያቄ እያመራ ነበር፤ «ለመሆኑ እግዚአብሔር አለን?» ሪቻርድ ስለ እግዚአብሔር መኖር አስረግጦ የሚያስረዳ መረጃ አላገኘም።

♥

ሪቻርድ ታሪኩን ከዚህ ነጥብ ላይ አቋረጠው። ፀሐይቱ ለክፍሉ ጥላ ያዘለ ጨረሯን ከበተነች በኋላ በስተምሥራቅ ከግዙፍ ሕንፃ ጀርባ ዘልቃ ተሰውራለች። ሪቻርድ ዓይኖቹን ጨፍኖ የታች ከንፈሩን ይበላው ጀመር። በጣቶቹ ዓይኖቹን ይጠነቁለው ገባ። የአእምሮውን ምስል ለማስተካከል የሚጥር ይመስላል።

«ከዚያስ ምን ሆነ?» ስል ጠየቅሁት ከተወሰነ ጸጥታ በኋላ። «በዚያን ምሽት ነበር እምነትህ የከዳህ?»

በአምንታ ራሱን ወዘወዘና መናገሩን ቀጠለ። የድምፁ ቅላፄ ግን ርግብግቢት አበዛ። «በዚያን ምሽት ቁጭ ብዬ አመሸሁ። ጎረቤቶቼ ወደ እንቅልፍ ዓለም ከፈለሱ ቆይተዋል። የምኖረው ከከተማ ወጣ ብሎ በሚገኝ ስፍራ በመሆኑ፥ በዓለም ውስጥ ብቻዬን የምኖር መስሎ ተሰማኝ። አንድ አስፈላጊ ነገር ሊከሰት የደረሰ መስሎኝ ነበር። ልቤ ተጎዳ። ብዙ ጊዜ እግዚአብሔር አሳዝኖኛል። እግዚአብሔርን ብጠላውም ከመፍራት አላመለጥሁም። የሥነ-መለኮት ተማሪ ነበርሁ፥ ገባህ? ምናልባትም እግዚአብሔር ኖሮ እኔው ተሳስቼ ይሆናል። እንዴት ላውቅ እችላለሁ? ከመጀመሪያው ጀምሬ ጠቅላላ ክርስቲያናዊ ሕይወቴን ገመገምሁ።

«በዩኒቨርሲቲ እምነትን ሀሌ ብዬ የጀመርሁበትን ሁኔታ አስታወስሁና ያን ጊዜ ብዙም አጥብቆ ለማሰብ የማልችል ወጣት ነበርሁ። ምናልባትም ጥቂት ሐረጎች እንደሰማሁ ነበር። «በተትረፈረፈ ሕይወት» ወደ ማመኑ ያመራሁት።

የሴሎች ሰዎችን ልምምድ እየኮረጅሁ ሳልኖር አልቀረሁም። ስለ እግዚአብሔር ራሴን አታልዬ ይሆን?

«አሁንም ቢሆን ያን ጊዜ ያመንሁትን ሁሉ ለመተው አመነታለሁ። ለእግዚአብሔር አንድ የመጨረሻ ዕድል መስጠት እንዳለብኝ ተሰምቶኝ ነበር።»

«እናም በዚያን ሌሊት በተቻለኝ ሁሉ ትጋትና ታማኝነት ወደ እግዚአብሔር ጸለይሁ። በጉልበቶቼ ተንበርክኬና ከወለሉ ላይ ተዘርሬ ጸለይሁ። «እግዚአብሔር ሆይ፥ ስለ እኔ ግድ ይልሃል?» እያልሁ ጸለይሁ። «ዓለምን እንዴት እንደምታስተዳድር ልነግርህ አልፈልግም። መኖርህን የሚያረጋግጥልኝ አንድ ምልክት ብቻ ስጠኝ። የምጠይቅህ ይህንኑ ብቻ ነው!»

«ለአራት ዓመታት ከእግዚአብሔር ጋር የግል ግንኙነት ለማድረግ ስታገል ነበር። ነገር ግን እግዚአብሔር ከማናቸውም ጓደኞቼ ካለው በከፋ ሁኔታ አስተናገደኝ። አሁን ሁሉም ነገር ወደ አንድ መጨረሻ ጥያቄ ተጣበበ፤ ሌላው አካል መኖሩን እንኳ ሳታውቅ ግላዊ ግንኙነት ልታደርግ የምትችለው እንዴት ነው? ስለ እግዚአብሔር መኖር ከቶውንም እርግጠኛ ልሆን አልችልም።

«ቢያንስ ለአራት ሰዓትት ጸልያለሁ። አንዳንድ ጊዜ የሞኝነት ተግባር የፈጸምሁ ይመስለኛል። በሌላ ጊዜ ግን የእውነተኝነትን ሥራ የሠራሁ መስሎ ይሰማኛል። የምደርስበትን ሳላውቅ በጨለማ ውስጥ

ከሸለቆ ጫፍ ራሴን እንደ ጣልሁ መስሎ ይሰማኛል። ይህ ነበር ስለ እግዚአብሔር የሚሰማኝ።

«በመጨረሻም፥ ከጠዋቱ አራት ሰዓት ላይ ወደ አእምሮዬ ተመለስሁ። የተከሰተ ነገር አልነበረም። እግዚአብሔር ምላሽ አልሰጠም። እንግዲህ ለምን ራሴን ሳሠቃይ ልኑር? ለምን እግዚአብሔርን ዘንግቼ እንደ አብዛኛዎቹ የዓለማችን ሰዎች ሕይወቴን አልገፋም?

«ወዲያውም የግጠቀለያ ፈተና እንዳለፍሁ ወይም የመንጃ ፈቃድ እንደተቀበልሁ ያህል እፎይታና ነጻነት ተሰማኝ። ትግሉ ተፈጸመ። ሕይወቴ የእኔው ሆነች።»

«ነገሩ ሞኝነት ቢመስልም ቀጥሎ ያደረግሁት ይህንኑ ነበር። መጽሐፍ ቅዱሴንና ሌሎች ጥቂት ክርስቲያናዊ መጻሕፍት ይዤ ወደ ውጭ ወጣሁ። ማንንም ሰው ላለመረበሽ ስል በሩን በዝግታ ከኋላዬ ዘጋሁ። ከወደ ጓሮ አንድ የከሰል ምድጃ ነበረና መጽሐፎቹን እዚያ ላይ ደረደርሁ። ከዚያም የላይተር ጋዝ አርከፍክፌ ክብሪት ለኮስሁባቸው። ጊዜው ጨረቃ የሌለችበት ሌሊት ስለነበረ፤ የእሳቱ ነበልባል ደምቆ እያበራ ይጨፍር ጀመር። የመጽሐፍ ቅዱስ ጥቅሶችና የሥነ-መለኮት መጻሕፍት ከተጠቀለሉና ከጠቋቆሩ በኋላ ወደ አመድነት ተለውጠው ወደ ሰማይ አቅጣጫ ተንሳፈፉ። እምነቴም ከእነርሱ ጋር በነነ።

«አሁንም ወደ ፎቅ ወጥቼ እጄ የቻለውን ያህል መጽሐፍ አመጣሁ። ለቀጣዩ ሰዓት ምናልባትም ስምንት ጊዜያት ያህል ተመላልሼ ሳጓጉዝ ቆይቻለሁ። ማብራሪያዎች፥ የሰሚናሪ የመማሪያ መጻሕፍት፥ በኢዮብ ላይ የጻፍሁት መጽሐፍ ረቂቅ ጽሑፍ ሁሉ ወደ ጭስነት ተለወጠ። ምናልባትም አንድ ቢጫ የዝናብ ልብስ የለበሰ የእሳት አደጋ ተከላካይ ወደ እኔ መጥቶ፤ «ምን ማድረግህ ነው? እያለ ባይበጠብጠኝ ያሉኝን መጻሕፍት በሙሉ አቃጥዬ ሳልጨርስ አልቀርም ነበር። የሆነ ሰው በስጋት ስልክ ስለደወለ ነበር የመጣው። ይቅርታ ለመጠየቅ ከተንገታገትሁ በኋላ ቆሻሻ እያቃጠልሁ መሆኔን ነገርሁት።

«የእሳት አደጋ ሠራተኛው ከእሳቱ ላይ አንዳንድ ኬሚካሎች ከረጨና ቆሻሻ ከጨመረበት በኋላ እንድሄድ አደረገኝ። ወደ ፎቁ ወጥቼ ጭስ ጭስ እየሸተትሁ ከአልጋዬ ውስጥ ገብቼ ተኛሁ። ጊዜው ሊነጋ ተቃርቦ ነበርና እኔም ሰላም ተሰማኝ። ትልቅ ሸክም ተቃሏል። ለራሴ ታማኝ ሆኛለሁ። ግብዝነቱ ስለለቀቀኝ ከእንግዲህ እርግጠኛ ያልሆንሁበትን የማመን ውጥረት አልነበረኝም። የተለውጥሁ መስሎ ተሰማኝ– ወደ እግዚአብሔር ሳይሆን ከእግዚአብሔር ወደ ራሴ ተለወጥሁ።»

♥

የማማከርን አገልግሎት ሙያዬ ብዬ ባለመያዜ ደስ ይለኛል። እንደ ሪቻርድ ከሚሠቃዩ ሰው አጠገብ ስቀመጥ የምለው ይቸግረኛል። በዚያ ከሰዓት በኋላ ብዙም የተናገርሁት አልነበረም። ያ ከሁሉ የተሻለ ነገር ነበር። ሪቻርድ የእግዚአብሔርን መኖር ለማረጋገጥ የተጠቀመውን መፈተኛ ስሕተት ማግኘቱ ሊረዳኝ አይችልም ነበር።

በተለይም እርሱ የተጨነቀው በቀጣይ ጥቂት ሳምንታት ታትሞ ስለሚወጣው መጽሐፍ ነበር። አሳታሚው የሪቻርድን የአሳብ ለውጥ ቢያውቅም፥ የመጀመሪያው እትም በጋዜጦች ታውጆ ነበር። ለመጽሐፍ የሰጠሁት ድጋፍ ከእርሱ ጋር ካለኝ ግንኙነት በላይ በመጽሐፉ ይዘት ላይ የሚያተኩር ነበር። «በተጨማሪም፥ ባለፉት አሥር ዓመታት ከጻፍኋቸው ነገሮች በአንዳንዶቹ ላይ የነበረኝን አቋም ቀይሬአለሁ» አልሁት።

ሪቻርድ ረዥም ንግግር በማድረግ የደከመ ይመስላል። ነገር ግን ለመሄድ ሲነሣ ነጻነት የተሰማው ይመስላል። «ምናልባትም ችግሮች ሁሉ የበቀሉት ከመጽሐፈ ኢዮብ ጥናት ይሆናል። ኢዮብን እወደው ነበር። ከእግዚአብሔር ጋር በግልጽ ለመነጋገር አይፈራም ነበር። እግዚአብሔርን ይፈታተን ነበር። እንደምገምተው በሁለታችን መካከል የተከሰተው ልዩነት በመጨረሻው ላይ የሆነው ነው። እግዚአብሔር ከዚያ ሁሉ ሥቃዩ በኋላ ለኢዮብ ደረሰለት። ለእኔ ግን አልደረሰልኝም» አለኝ።

ጊዜው በመምሸቱ መብራቶቹ ተቀጣጥለዋል። ሪቻርድ እጁን ጨብጦ ደረጃዎቹን ሲወርድ ልቤ በኃዘን ተወረረ። ጤናማ ወጣት ነበር። አንዳንድ ሰዎች እንደ እርሱ ያለ ወጣት የሚጨነቅበት ምክንያት እንደማይኖረው ሊገምቱ ይችላሉ። ነገር ግን ታሪኩን ከመስማት፥ እጆቹ ሲፈታተጉ ከማየትና ከፊቱ ላይ የውጥረት መስመሮችን ከማንበብ፥ በመጨረሻው የቁጣውን ምንጭ ተረድቻለሁ።

ሪቻርድ በሰው ልጅ ላይ የሚደርሱትን ማናቸውንም ከባድ ሥቃዮች በሚመስል ችግር ውስጥ ነበር። ይህም ክህደት በእርሱ ላይ መፈጸሙ ነበር። ድንገት ሲነቃ የሚወደው አምላኩ ከአጠገቡ ታጣ። ሕይወቱን ለእግዚአብሔር አሳልፎ የሰጠው ሲሆን፥ እግዚአብሔር ግን ምላሽ ባለመስጠት አሳዛነው።

ምዕራፍ 3

ሰው የማይደፍራቸው ጥያቄዎች

አንዳንድ ጊዜ ለሚበዛው የሕይወት ዘመናችን በአእምሮአችን ውስጥ ባልተጨበጠ መልክ እየተጉላሉ የሚኖሩ ጥያቄዎች በአንድ ቅጽበት ጎልተው ሊወጡ ይችላሉ። ለእኔ የሪቻርድ ጉብኝት እንዲህ ዓይነት ሁኔታ ፈጥሮብኛል። በአንድ በኩል፥ ስለ ወላጆቹ መፋታት፥ የጤንነት ችግሮች፥ የእጮኛው መክዳት፥ ሥራ አጥነቱ ያነሣቸው ጉዳዮች በዓለም ከሁሉም የላቀ ቅይጣት የሚፈጥሩ አልነበሩም። ይሁንና፥ በዚያን ሌሊት ከምድጃው ላይ መጻሕፍትን ሲያቃጥል የነበረበት ሁኔታ ሁላችንንም የሚያሠቃየውን ጥርጣሬ ይቀሰቅሳል። እውነት እግዚአብሔር ለሰው ልጅ ግድ ይለዋል? ከሆነ፥ ለምን እየተበላሹ ያሉትን ነገሮች አያቃናም? ሁሉንም ባይሆን አንዳንዶቹን እንኳ።

ሪቻርድ በቁጣውና በሥቃዩ ተውጦ ለጥርጣሬዎቹ ብልሃታዊ ድምፅ ሳይሰጥ ቀርቷል። እርሱ የተመለከታቸው የእምነት ጉዳዮች ሳይሆኑ የክህደት ስሜቶች አድርጎ ነው። ከሪቻርድ ጋር የነበረንን ውይይት በጥልቀት በማስብበት ጊዜ፥ ከስሜቶቹ በስተጀርባ አድብተው የመሠጉ የሚመስሉት ሦስት ጥያቄዎች ይታዩኛል። ይበልጥ ባሰብኋቸው ቁጥር እነዚህ ጥያቄዎች በሁላችንም ውስጥ እንደሰፈሩ ይገባኛል። ዳሩ ግን እነዚህን ጥያቄዎች ጮክ ብለው የሚያሰሙ ወገኖች እምብዛም አይደሉም። ምክንያቱም የጥያቄዎቹ ድምፅ ቢሻል የትሕትና ጉድለት፥ ቢከፋ ደግሞ መናፍቅነትን የሚያሳይ ስለሚመስል ነው።

<u>እግዚአብሔር ኢ-ፍትሐዊ ነውን</u>? ሪቻርድ እግዚአብሔርን ለመከተል ቢሞክርም ሕይወቱ ፈራርሶበታል። ይህም አዋኪ ገጠመኞቹን መጽሐፍ ቅዱስ ከሚያቀርባቸው የደስታና የሽልማት የተስፋ ቃሎች ጋር ለማስታረቅ ዐቀበት ሆነበት። እግዚአብሔርን ከደው ሳለ የሚበለጽጉ ሰዎችስ ጉዳይ? ይህ የዳዊትንና የኢዮብን ዘመን ያህል የቆየ ጥንታዊ ጉልጉልምታ ነው። ዛሬም የእምነት መሰናከያ ሆኖ እንደቆመ ነው።

<u>እግዚአብሔር ዝም ባይ ነው</u>? በምሕረቱ፥ በሥራውና በፍቅር ሕይወቱ ሦስት ጊዜያት አጣብቂኝ ውሳኔዎች ባፈጠጡበት ወቅት ሪቻርድ እግዚአብሔር ግልጽ አቅጣጫ እንዲያመለክተው ተማጽኗል። የእግዚአብሔርን ፈቃድ የተረዳ በመሰለው ጊዜ ሁሉ ውሳኔው ወደ ውድቀት አፋፍ መርቶታል። እናም፥ «ይኼ ምን ዓይነት አባት ነው?» ሲል ጠይቋል። «በአፍጢሜ ስደፋ እያየ በመሳቅ ይደሰትብኝ ይሆን?

እግዚአብሔር እንደሚወደኝና ለሕይወቴ ድንቅ ዕቅድ እንዳለው ተነግሮኝ ነበር። ታዲያ ለምን የዚያኑ ዕቅድ ምንነት አይነግረኝም?

<u>እግዚአብሔር ድብቅ ነው</u>? ይህ ጥያቄ ከሁሉም በላይ የሪቻርድን ልብ ሞልቶታል። የእግዚአብሔርን ሕልውና ለማረጋገጥ ለሪቻርድ የማይታለፍ ሥነ-መለኮታዊ ዳርቻ መስሎ ታየው፤ «መኖሩን እንኳ ከማላውቀው አካል ጋር እንዴት ግንኙነት ሊኖረኝ ይችላል?» እግዚአብሔር ከሚፈልጉት ሰዎች ሳይቀር ሆን ብሎ ራሱን የሚደብቅ ይመስላል። የሪቻርድ የሌሊት ጸሎት ምላሽ ሳያስከትል ሲቀር በእግዚአብሔር ላይ ተስፋ ቆረጠ።

በደቡብ አሜሪካ የጽሑፍ ሥራዬን በማከናውንበት ጊዜ እነዚህ ሦስት ጥያቄዎች በተደጋጋሚ የማስተዋል እይታዬን ሲቦረቡሩት ኖረዋል። በፔሩ አንድ ሚሲዮናዊ አውሮፕላን አብራሪ ወደ አነስተኛ የሕንድ መንደር አመጣኝ። ከአውሮፕላኑ ከወረድን በኋላ በደኖች ውስጥ እየተጓዝን ወደ ከተማዪቱ «መጋቢ» መንገድ ደረስን። ይኸው መንገድ የዘንባባ ቅጠል ለብሰውና አጣና ተደግፈው በቆሙት አንድ ደርዘን ያህል ጎጆዎች የተከበበ የቆሻሻ ማከማቻ ነበር። እዚያ የወሰደኝ በመስፋፋት ላይ የምትገኘውን አርባ ዓመት ዕድሜ ያላትን ቤተ ክርስቲያን ሊያሳየኝ ነበር። ከዚህም በላይ ከዋናው መንገድ አጠገብ የሚገኘውን ሐውልትና የዚያችን ቤተ ክርስቲያን ምሥረታ እውን ለማድረግ ከፍተኛ አስተዋጽኦ ያበረከተውን የአንድ ወጣት ሚሲዮናዊም ታሪክ አጫወተኝ።

የስድስት ወራት ልጅ በቅጽበታዊ ትውከትና ተቅማጥ ሲሞትበት፥ ወጣቱ ሚሲዮናዊ የሚፈነዳ መስሎ ነበር። በአካባቢው ከሚገኙ ድንጋይ ጥርብ ሠርቶ ምልክት በማበጀት ልጁን ቀበረው። ከመቃብሩ አጠገብ ዛፍ ተከለ። የቀኑ ሙቀት እጅግ መጥቆ ሰው ሁሉ ጥላ በሚሻበት ወቅት፥ ሚሲዮናዊው ወደ ወንዝ ወርዶ ለዛፉ ውኃ ያመጣለታል። ከዚያም ከመቃብሩ አጠገብ ይቆማል። በጥላነቱ መቃብሩን ከኃይለኛው የምድር ወገብ አካባቢ የፀሐይ ሙቀት የሚከላከል ይመስላል። አንዳንድ ጊዜ ያለቅሳል፤ አንዳንዴ ይጸልያል። ሌላ ጊዜ ደግሞ ዝም ብሎ እዚያው ተገትሮ መቃብሩን ይመለከታል። ሚስቱ፥ የሕንድ ቤተ ክርስቲያን ምእመናንና ሌሎችም ሚሲዮናውያን ሊያጽናኑት ሞክረው አልተሳካላቸውም።

በመጨረሻም፥ ሚስዮናዊው ራሱ ታመመ። አእምሮው ተሳከረ። የማያቋርጥ ተቅማጥ ያጣድፈው ጀመር። ወደ ሊማ በአውሮፕላን ቢወሰድም፥ ዶክተሮቹ የአሜባ ወይም ሌላ የትሮፒካል ተሐዋሲያን ምልክት አላገኙም። የሞከሩት መድኃኒት ሁሉ አልጠቀመውም። ችግሩ

«ከመጠን ያለፈ ተቅማጥ» እንደሆነ በመግለጽ፥ እርሱንና ባለቤቱን ወደ ዩናይትድ ስቴትስ ላኩዋቸው።

የሕንድ ሴቶች የውኃ ማድጋዎቻቸውን ለማስቀመጥ ከሚጠቀሙበት እየፈረሰ ያለ ድንጋይ አጠገብ ስቆም፥ ራሴን በዚያ ወጣት ሚሲዮናዊ ስፍራ ለማስቀመጥ ሞከርሁ። በቀትር ፀሐይ እዚያ ቆሞ ምን ብሎ እንደጸለየ አስብ ጀመር። የሪቻርድም ሦስቱ ጥያቄዎች አእምሮዬን ከመጫር አልቦዘኑም። አስጎብኚዬ ወጣት በፍትሕ-አልባነት ጉዳይ እንደተሠቃየ ገልጾልኝ ነበር። ሕፃን ልጁ ምንም አላጠፋም ነበር። ሚስዮናዊው ቤተሰቡን ወደዚህ ጫካ ያመጣቸው እግዚአብሔርን ለማገልገል ነበር። ሽልማቱ ይኼ ነው? በተጨማሪም አንድ የእግዚአብሔር ሕልውና ምልክት፥ ቢያንስ የመጽናኛ ቃል እንዲመጣለት ፈልጎ ነበር። ዳሩ ግን ምንም አላገኘም። የእግዚአብሔርን ኃዘኔታ እንዳላመነ ሁሉ፥ ሚሲዮናዊው በገዛ ሰውነቱ የኃዘንን ሥቃይ የሚመስል ነገር መቀበሉን ቀጠለ።

እውነተኛ ከሃዲያን (ኤቲስቶች) ከእግዚአብሔር ጋር ቅይማት ይፈጥራሉ ብዬ አላስብም። ከእግዚአብሔር የሚጠብቁትም ሆነ የሚቀበሉት የላቸውም። ዳሩ ግን ሕይወታቸውን ለእግዚአብሔር የሚሰጡ ሰዎች በምላሹ ከእግዚአብሔር አንድ ነገር መጠበቃቸው ተፈጥሮአዊ ነው። እንዲህ ከእግዚአብሔር መጠበቁ ስሕተት ይሆን?

♥

ወዳጄን ሪቻርድን ለረዥም ጊዜ አላየሁትም ነበር። በመደበኛነት ብጸልይለትም፥ እርሱን ለማግኘት መጸለዬ ፍሬ አላመጣም። የስልክ መስመሩ የተቋረጠ ሲሆን፥ ከዚያ አካባቢ እንደ ለቀቀ ሰምቻለሁ። የኋላ ኋላ መጽሐፉን ያሳተመው ድርጅት አንድ ቅጂ የላከልኝ ሲሆን፥ በእምነት ጉዳዮች ላይ ፈጥኖ የመጻፉን አደጋ ለማስጠንቀቅ ከመደርደሪያዬ ላይ ተጎብሯል።

ከዚያም ከሦስት ዓመት በኋላ ሪቻርድን ድንገት በሺካጎ ከተማ አገኘሁት። ሁኔታው ደህና ይመስላል፤ ትንሽ ክብደት የጨመረ ሲሆን፥ ጸጉሩ ከበፊቱ በመጠኑ አድጓል። ከገጽታው ላይ ይታይ የነበረው ትርምስ የረገበ ይመስላል። እኔን በማግኘቱ የተደሰተ መሰለ። እናም የምሳ ቀጠሮ ያዝን።

«ባለፈው ጊዜ ስንገናኝ በደንብ ያስተናገድሁህ አልመሰለኝም» አለኝ ከጥቂት ቀናት በኋላ በሜክሲኮ ምግብ ቤት ስንገናኛኝ ፈገግታ ፊቱን ሞልቶት። «አሁን ሕይወት ደህና አድርጋ እያስተናገደችኝ

ነው።» ጥሩ ሥራ ያገኘ ሲሆን፥ የከዳችውንም ልጅ ጉዳይ ረስቶታል። ብዙም ሳንቆይ ስለ እግዚአብሔር አነሣን። አሁንም ሪቻርድ ገና ሙሉ ለሙሉ እንዳላገገመ ተከሰተልኝ። ምንም እንኳ ቁስሉ በወፍራም የሞኝነት ፋሻ ቢጋረድም፥ እንደ ሁሌው በእግዚአብሔር ላይ መቆጣቱ ግልጽ ነበር።

አስተናጋጇ ትኩስ ቡና አቀረበችለትና ሪቻርድ በሁለት እጆቹ ሲኒውን ሸፍኖ እንፋሎት የሚረጨውን ጥቁር ቡና ተመለከተው። «አሁን ስለዚያ የዕብደት ጊዜ አንድ ዓይነት አመለካከት አለኝ። ቢያንስ የተበላሸው ነገር ምን እንደሆነ ተረድቻለሁ። እግዚአብሔርን መጠራጠር የጀመርሁበትን ትክክለኛ ሰዓትና ደቂቃ ልነግርህ እችላለሁ። ይህ የሆነው በዊተን ኮሌጅ ወይም በመኝታ ክፍሌ ውስጥ ስጸልይ ባደርሁበት ሌሊት አልነበረም።» ከዚያም ቀደም ሲል በክርስትና ሕይወቱ ስለተከሰተው ገጠመኝ ያወጋኝ ጀመር።

«ከመጀመሪያው ጀምሮ አንድ ነገር ያጓጓኝ ነበር፤ የእምነት አሳብ። የትኛውንም እውነተኛ ጥያቄ ሊውጥ እንደሚችል ጥቁር ጉድጓድ ይመስለኝ ነበር። የኢንተርቫርሲቲን (ክርስቲያናዊ ድርጅት) መሪ ስለ ሥቃይ ስጠይቀው ስለ እምነት አንዳንድ ነገሮችን ይናገራል። «የምትወደው መስሎ ቢሰማህም ባይሰማህም እግዚአብሔርን እመን። ስሜቱ በኋላ ይከተላል።» ስሜቱን የተላበስሁት መስዬ ለመታየት ሞክርሁ። ዳሩ ግን አሁን እንደማየው ስሜቱ አልተከተለም ነበር። ዝም ብዬ በእንቅስቃሴ ውስጥ እያለፉሁ ነበርሁ።

«ከዚያ በፊት እንኳ የእምነት መተኪያ ይሆነኝ ዘንድ ስለ እግዚአብሔር ጠንካራ መረጃ ስፈልግ ኖሬአለሁ። አንድ ቀን በቴሌቪዥን መስታዋት ላይ አገኘሁት ። በዘፈቀደ የቴሌቪዥን ጣቢያ እያፈላለግሁ ሳለ፥ ካትሪን ኩልማን የምታካሄደውን ጀማ የፈውስ አገልግሎት አገኘሁ። የተለያዩ ሰዎችን ወደ መድረኩ እያመጣች ቃለ-ምልልስ ስታደርግላቸው ለጥቂት ደቂቃዎች ተመለከትሁ። እያንዳንዳቸው ስለ ልዕለ -ተፈጥሮአዊ ፈውስ አስገራሚ ታሪክ ይናገሩ ነበር። ካንሰር፥ የልብ ሕመም፥ ሽባነት. . . ነገሩ የሕክምና ኢንሳይክሎፒዲያ ይመስል ነበር።

«የኩልማንን ፕሮግራም እየተመለከትሁ ሳለ ጥርጣሬዬ ቀስ በቀስ ቀልጦ ተሰወረ። በመጨረሻው አንድ እውነተኛና ተጨባጭ ነገር አገኘሁ አልሁ። ኩልማን የመሣሪያ ተጨዋቹን የምትወደውን መዝሙር እንዲጫወትላት ጠየቀችው፤ መዝሙሩ «ዳሰኛል» የሚል ነበር። የሚያስፈልገኝስ ይኸው አይደል? አልሁ፤ ከእግዚአብሔር ዘንድ

ግላዊ ዳሰሳ ማግኘት። ካትሪን ይህንኑ የተስፋ ቃል ሰጠች፤ እኔም ወደዚያው አዘመምሁ።

«ከሦስት ሳምንታት በኋላ ካትሪን ኩልማን በአቅራቢያችን ወደሚገኝ አስቴት ስትመጣ ክፍል ዘግቼ ከስብሰባዎቹ በአንደኛው ላይ ለመገኘት ግማሽ ቀን ተጓዝሁ። በለስላሳ የኦርጋን ሙዚቃ የታጀበው የጉባኤው ድባብ ልብ ያሰምጣል። ሰዎች ድምፃቸውን አጉልተው ይጸልያሉ። አንዳንዶቹ በልሳን። በየደቂቃው አንድ ሰው ብድግ ብሎ «ተፈውሻለሁ» ሲል የሚከተለውን አስደሳች ትዕይንት በተለይም አንድ ሰውዬ ትኩረቴን ሳበው፤ በቃሬዛ ተሸክመው ነበር ያስገቡት። ተፈውሶ ከመድረኩ ላይ ሲረግመድ ሁላችንም ራሳችንን መቆጣጠር ተስኖን ፎህን። ሰውዬው ሐኪም መሆኑን ሲናገር ይበልጥ ተደነቅሁ። የማይድን የሳንባ ካንሰር እንደነበረበት ስድስት ወራት ብቻ እንደቀሩት ሐኪሞች መናገራቸውን አስረዳ። አሁን ግን ለመጀመሪያ ጊዜ ቆሞ ለመሄድ መቻሉ ነበር። ከፍተኛ ደስታ ተሰማው። እግዚአብሔር ይመስገን!

«የሰውዬውን ስም ጻፍሁና እየተንሳፈፍሁ ከስብሰባው ወጥቼ ሄድሁ። ከዚህ በፊት እንዲህ ዓይነት የእምነት ማረጋገጫ አግኝቼ አላውቅም ነበር። ፍለጋዬ አከተመ። በነዚያ ከመድረኩ ላይ በወጡት ሰሞች ላይ የሕያውን አምላክ ማረጋገጫ ተመልክቻለሁ። በነዚያ ሰዎች ሕይወት ተጨባጭ ተአምራት ለመሥራት ከቻለ፤ ለእኔም ያለ ጥርጥር አንድ ግሩም ነገር አለው ብዬ አሰብሁ።

«በዚያን ጊዜ ከስብሰባው ላይ ካየሁት የእምነት ጀግና ጋር ለመገናኘት ፈለግሁና ከአንድ ሳምንት በኋላ ወደ መረጃ ክፍል ደውዬ የሐኪሙን አድራሻ አገኘሁ። ስደውል አንዲት ሴት ስልኩን አነሣች። «እባክዎ፥ ከዶክተር. . . ጋር ለመነጋገር ነበር» አልኋት።

«ረዥም ጸጥታ ነገሠ። በመጨረሻም፥ «እርስዋም ማን ልበል?» አለችኝ። የበሽተኞችን ጥሪ ወይም ሌላ ነገር የምታጣራ መሰለኝና ስሜን ነገርኋት። ከዚያም ዶክተሩን እንደማደንቃቸውና ከካትሪን ኩልማን የፈውስ ስብሰባ ዕለት ጀምሮ ላነጋግራቸው ስሻ መቆየቴን ገለጽሁላት። ታሪኩ በጣም ነበር ያስደነቀኝ አልኋት።

«ሌላ ግዙፍ ጸጥታ። ከዚያም እያንዳንዱን ቃል እየነጣጠለች። በሚሰባበር ድምፅ፥ «ባለቤቴ. . . ሞቷል. . .» አለችኝ። ይህችኑ አንዲት ዓረፍተ ነገር ተናግራ ስልኩን ዘጋችው።

«ያ ምን ያህል እንደጎዳኝ ልነግርህ አልችልም። ባከንሁ። እየተንገዳገድሁ እጎቴ ተቀምጣ ወዳለችበት ወደ ቀጣዩ ክፍል ገባሁ። ‹ሪቻርድ፥ ምን ሆነሃል?› ስትል ጠየቀችኝ። ‹በደህና ነው?› »

«ደህና አልነበርሁም። ይሁንና፥ ስለዚያ ልነግራት አልችልም ነበር። እያነባሁ ነበር። እጎቴና እናቴ ማብራሪያ እንድሰጣቸው ጎተጎቱኝ ግን ምን ልላቸው እችላለሁ? ሕይወቴን የሰጠሁት እርግጠኛነት በዚያች የስልክ ቃለ-ምልልስ መከኗል። ለአንድ ግሩም ሳምንት ሲያበራ የሰነበተው የእሳተ ነበልባል እንደ ሟች ኮከብ ተሰወረብኝ።»

ሪቻርድ ከቡና ሲኒው ላይ አፈጠጠ። በመሣሪያ የተቀነባበረው ሙዚቃ ከጆሮአችን ከፍ ብሎ ያቃጭላል። «ነገሩ አልገባኝም። ይህ የሆነው ወደ ዊተን ኮሌጅ ገብተህ በዲግሪ ከመመረቅህና መጽሐፍ ከመጻፍህ በፊት ነበር?» አልሁት።

«ልክ ነህ። ሁሉም ነገር የተጀመረው ግን ያኔ ድሮ ነበር» ሲል አቋረጠኝ። «ከዚያ በኋላ የተከተለው ነገር ሁሉ፥ ማለት የዊተን ኮሌጅ፥ በኢዮብ ላይ የተጻፈው መጽሐፍ፥ የመጽሐፍ ቅዱስ ጥናት ቡድኖች ሁሉ ከዚያች የስልክ ንግግር ልማር የሚገባኝን ሐቅ ፉርሽ ለማድረግ የተደረጉ ጥረቶች ናቸው። ሰማይ ላይ ማንም የለም፥» አለኝ። ምናልባትም በሆነ አጋጣሚ አምላክ ካለ ከእኛ ጋር የአሻንጉሊት ጨዋታ ገጥሞአል ማለት ነው። ለምን ጨዋታውን ትቶ ራሱን አይገልጥልንም?»

♥

ሪቻርድ ወዲያው የውይይታችንን ርእስ ስለቀየረው ቀሪውን የምሳ ሰዓት ስላለፉት ሦስት ዓመታት እያነሣን ስናወጋ ቆየን። ሦስቱን ዓመታት በደስታ እንዳሳለፈ ሲነግረኝ ዋለ። ተቃውሞው የጸና ቢሆንም፥ እውነትም የተረጋጋ ይመስላል። በመጨረሻም፥ ከምሳ በኋላ የቀረበልንን አይስክሪም እያጣጣምን ሳለ ከሦስት ዓመታት በፊት ስለነበረን የፍጻሜ ስብሰባችን አነሣልኝ። «ከዚያ በፊት ተገናኝተን ሳናውቅ በድንገት ተገኝቼ የሕይወት ታሪኬን ስዘከዝክልህ ግማሽ እብድ እንደሆንሁ ሳትገምት አልቀረህም፥» አለኝ።

«በፍጹም» ስል መለስሁለት። «የሚገርመው ያንን ጊዜ ፍጹም ከአእምሮዬ ላወጣው አልቻልሁም። በመሠረቱ የአንተ በእግዚአብሔር ላይ ማጉተምተም የራሴን በተሻለ ሁኔታ እንድረዳው አድርጎኛል» ስል ገለጽሁለት።

ከዚያም ለሪቻርድ ስለ ሦስቱ ጥያቄዎች አስረዳሁት። ከዚያም፥ እነዚህ ጥያቄዎች በእግዚአብሔር ላይ የነበረውን ማጉረምረም ያጠቃልሉለት እንደሆነ ጠየቅሁት።

«እህ. . . የእኔ ጥርጣሬ የስሜት ዓይነት ነው። የተታለልሁ መስሎ ይሰማኛል። እግዚአብሔር እኔ ስወድቅ ለማየት ሲል ያታለለኝ ይመስለኛል። ግን ደግሞ ልክ ነህ። እነዚያ ጥያቄዎች ከስሜት በስተጀርባ ቆመው ነበር። አለጥርጥር እግዚአብሔር ፍትሕ አልባ ነበር። ሁልጊዜም ድብቅና ዝምተኛ ይመስል ነበር። አዎ፥ ልክ ነው። በትክክል እንደዚያ ነው!።» አለኝ።

«እግዚአብሔር ለምን እነዚያን ጥያቄዎች አይመልስም?» ሪቻርድ ድምፁን አጉልቶና እጁን አንሥቶ እንደ ፖለቲከኛ ተናገረ–እንደ ወንጌላዊ። ደግነቱ ከምግብ ቤቱ ውስጥ የነበሩት ተመጋቢዎች ወጥተው ሄደው ነበር። «እግዚአብሔር እነዚህን ጥያቄዎች ቢመልስ፥ አንዱን ጥያቄ ብቻ ቢመልስ እንበልና፥ ሰዎች ሁሉ ይሰሙ ዘንድ አንድ ጊዜ ብቻ ቢናገር አምነው ነበር። ምናልባትም ዓለሙ ሁሉ ያምነው ነበር። ለምን አያደርገውም?»

ምዕራፍ 4

. . . ቢሆን

ሪቻርድ እግዚአብሔር እነዚህን ሦስት ችግሮች ብቻ ቢያቃልል እምነቱ እንደ ጥቅምት አበባ ፍንትው ብሎ እንደሚያብብ ተናግሯል። አያብብም?

በዚያው ዓመት ከሪቻርድ ጋር ሜክሲኮ ምግብ ቤት በተገናኘንበት ጊዜ የዘጻአትንና የዘኍልቁን መጻሕፍት ሳጠና ነበር። ምንም እንኳ አሁንም የሪቻርድ ጥያቄዎች በጭንቅላቴ ውስጥ ተኮፍሰው ቢኖሩም፥ ከእርሱ ሁኔታ ጋር የሚመሳሰለውን አሳብ ለማየት ጊዜ ወስዶብኛል። አንድ ቀን ግን በቅጽበት ልረዳው ቻልሁ፤ ሪቻርድ የፈለገው ዓለም አስከ ነፍሱ በዘጻአት ውስጥ ተገልጾአል። እግዚአብሔር በየቀኑ ማለት ይቻላል ወደ ሰዎች ታሪክ ጠልቆ ሲገባ ይታያል። በከፍተኛ ፍትሐዊነት ከመሥራቱም በላይ ሰዎች ሁሉ ይሰሙት ዘንድ ይናገራል። እነሆ፥ ራሱን ለብዙዎች ያሳየበትም ጊዜ ነበር።

በእስራኤላውያንና በእኛው ሃያ አንደኛው ክፍለ ዘመን መካከል ያለው ንጽጽር እግዚአብሔር ዓለምን እንዴት እንደሚያስተዳድራት እንዳስብ አደረገኝ። እናም ወደ ሦስቱ ጥያቄዎች ተመለስሁ። እግዚአብሔር በፍትሐዊነት ተግባሩን ለማከናወን፥ በጉልህ ድምፁን ለማሰማትና የሰዎችን ሁሉ ዓይን ሊያጠግብ በሚችል መልኩ ለመታየት ከቻለ፥ ለምን ይሆን ዛሬ በታሪክ ውስጥ ገብቶ ለመዋኘት የማይሻው? ምናልባት የእስራኤላውያን የበረሃ ጉዞ ለዚህ ጥያቄ ምላሽ ፍንጭ ይሰጠን ይሆናል።

ጥያቄ፦ እግዚአብሔር ሉዲልዎሊዊ ነውን? ለምን ክፉዎችን በመቅጣትና ደጎችን በመሸለም ተከታታይ ተግባር አይከውንም? ያለምንም ልዩነት በደጎችና በክፉዎች ላይ የክፋት በትር እኩል የሚወድቀው ለምንድን ነው?

ዓለም የተዋቀረችው ክፉ ባደረግነ ጊዜ የሥቃይ፥ በጎ በሠራን ጊዜ ደግሞ የደስታ ገጠመኝ በሚያስከትል መልኩ ነው እንበል። የትኛውም የጥፋት ተግባር የመብረቅ አደጋ የሚያስከትልበትንና የሐዋርያትን የእምነት መግለጫ መድገም ለአእምሮአችን የደስታ ስሜት የሚፈጥርበትን ዓለም አስቡ።

ብሉይ ኪዳን እንዲህ ዓይነት «የባሕርይ ማረሚያ» ለእስራኤላውያን መደረጉን በግልጽ ያስረዳል። ይህም እግዚአብሔር ከሕዝቡ ጋር የገባው ቃል ኪዳን ነው። በሲና ተራራ እግዚአብሔር ሕዝቡን

በፍትሐዊ ጥብቅ ሕግ ለመሸለምና ለመቅጣት ወሰነ። እስራኤላውያን የሰጣቸውን ሕግጋት ብቻ እንዲጠብቁ በማዘዝ በገዛ እጁ የዋስትና ፊርማ አኖረ። ከዚያም ሙሴ የዋስትናውን ሰነድ ለሕዝቡ እንዲተነትን አደረገ።

የመታዘዝ ውጤቶች	ያለመታዘዝ ውጤቶች
ከተማውና ገጠሩ ሁሉ ይበለጽጋሉ	ከፋት፥ ወንጀልና ድህነት ይበረክታሉ
ወንዶችና ሴቶችም ሆኑ እንስሳት አይመክኑም	ሰዎችና እንስሳት ይመክናሉ
የእርሻ ስኬት	እህል አይኖርም፤ አንበጣዎችና ትላትሎች ይነሣሉ
አስተማማኝ የአየር ንብረት	የአየር መዛባትና ድርቅ
የጦርነት ድል	በሌሎች አገሮች መገዛት
በሽታን የመከላከል ብቃት	ትኩሳትና የቆዳ እብጠት፤ እብደት፥ ዕውርነትና የአእምሮ መታወክ

ከታዘዙት እግዚአብሔር በምድር ከሚገኙ አገሮች ሁሉ በላይ ከፍ እንደሚያደርጋቸው ሙሴ ገለጸላቸው። ሁልጊዜም ራስ እንጂ ጅራት አይሆኑም ነበር። እስራኤላውያን ከየትኛውም የሰው ልጅ ሥቃይና ቅይማት እንደሚጠበቁ የተስፋ ቃል ተገባላቸው። በሌላ በኩል፥ ሳይታዘዙ ቢቀሩ፥ እግዚአብሔር በሚሰዳቸው አገሮች ሁሉ ለመሳለቂያና ለጥፋት ይሆናሉ. . . ምክንያቱም በብልጽግናቸው ጊዜ እግዚአብሔር አምላካቸውን በደስታ አላገለገሉትምና። ስለሆነም፥ በረሃብና በጥም፥ በራቁትነትና በድህነት እግዚአብሔር የሚያመጣባቸውን ጠላት ያገለግላሉ።

ይህንኑ በሽልማትና ቅጣት ላይ የተመሠረተውን «ፍትሐዊ» መዋቅር ለመመልከት የኢያሱንና የመሳፍንትን መጻሕፍት ጭምር አነበብሁ። በሃምሳ ዓመታት ውስጥ እስራኤላውያን ለሥርዓት አልበኝነት ተጋልጠዋል። የሚበዛው የብሉይ ኪዳን ክፍል የሚተነትነው የተተነበየው በረከት ሳይሆን ርግማን ተግባራዊ መሆኑን ነው። ከዚያ ሁሉ ማለፊያ የቃል ኪዳን ጥቅሞች ባሻገር፥ እስራኤል የእግዚአብሔርን መመዘኛ ሳታሟላ ቀረች።

ከዓመታት በኋላ የአዲስ ኪዳን ጸሐፊዎች ወደ ኋላ ተመልሰው ሲመለከቱ፥ የቃል ኪዳኑ አሠራር እግዚአብሔር በፍጹማዊ ቀጣይነትና ፍትሐዊነት ከሕዝቡ ጋር ግንኙነት ያደረገበት ምሳሌያዊ ሞዴል አድርገው አልተከተሉትምና ይልቁንም፥ ብሉይ ኪዳን ሰዎች ከእግዚአብሔር ጋር የገቡትን ውል ለመጠበቅ እንዳልቻሉ የሚያሳይ የማስተማሪያ መሣሪያ እንደሆነ ገልጸዋል። በይቅርታ ጸጋ ላይ የተመሠረተ አዲስ ኪዳን አስፈላጊ መሆኑን በትክክል ተረድተዋል። ለዚህም ነው አዲስ ኪዳን የተሰጠን።

ጥያቄ፦ እግዚአብሔር አይናገርም? ፈቃዱን ስለ መፈጸማችን የሚገደው ከሆነ፥ ያንኑ ፈቃዱን ለምን ይበልጥ በግልጽ አያሳየንም?

ዛሬ የተለያዩ ሰዎች የእግዚአብሔርን ቃል እንደሚሰሙ ይናገራሉ። ከነዚህ ሰዎች አንዳንዶቹ «በእግዚአብሔር ታዝዣለሁ» ብሎ የሚካኤል አንጀሎን ምርጥ የጥበብ ሥራ (ማርያም በመቃብር ቤት ለጌታ ስታለቅስ የሚያሳየውን) በመዶሻ እንደበረቃቀሰው ወይም በፕሬዘዳንቱ ላይ እንዲተኩስ እግዚአብሔር እንደተናገረው የገለጸውን ፖለቲካዊ ግድያ ፈጻሚ ዓይነት እብዶች ናቸው። ሌሎች ደግሞ እውነተኞች ቢመስሉም አቅጣጫቸውን የሳቱ ናቸው። እነዚህም ደራሲዋን ጆኒ ኤረክሰንን ለማግባት እግዚአብሔር እንዳዘዛቸው የተናገሩትን ስድስት ሰዎች ዓይነት ናቸው። አሁንም ሌሎች የእግዚአብሔርን ቃል ለሕዝቡ በማስተላለፍ በእውነተኛ የነቢያትና የሐዋርያት ትውፊት የተካኑ ይመስላሉ። ታዲያ የምንሰማው ነገር በትክክል ከእግዚአብሔር ዘንድ መምጣቱን እንዴት እናውቃለን?

እስራኤላውያን በሲና ምድረ በዳ መሽገው ሳለ እግዚአብሔር የምሪትን ጉዳይ ቀለል ባለ መንገድ አቅርቦላቸዋል። <u>*ድንኳናችንን ጠቅልለን እንነሣ ወይስ እዚሁ እንቀመጥ*</u>? ጠያቂው እስራኤላዊ የዚህን ጥያቄ ምላሽ ለማግኘት የሚጠበቅበት ነገር ቢኖር ከመገናኛው ድንኳን ላይ ያለውን ደመና መመልከት ብቻ ነው። ደመናው ከተንቀሳቀሰ እግዚአብሔር ሕዝቡን እንዲንቀሳቀስ ፈልጎአል ማለት ነው። እዚያ ተቀምጦ ከቀረ ሕዝቡ እንዲቆይ የእግዚአብሔር ፈቃድ መሆኑ ይታወቃል። (በጊዜ የእግዚአብሔርን ፈቃድ ለማወቅ ይቻል ነበር፤ ማታ ደመናው እንደ እሳት ግንብ ያብረቀርቃል።)

በተጨማሪም፥ እግዚአብሔር ፈቃዱን በቀጥታ ለማስተላለፍ እንደ ዕጣ መጣልና ኡሪምና ቱሚም ዓይነቶችንም መንገዶች አዘጋጅቷል። ይሁንና፥ አብዛኛዎቹ ነገሮች አስቀድመው የተወሰኑ ነበሩ። እግዚአብሔር በደንቦች አማካኝነት ፈቃዱን ተናግሮአል። እነዚህም ከግድያ እስከ የፍየልን ወጠጤ በእናቱ ወተት መቀቀል ያሉትን

የባሕርይ አካላት የሚያካትቱ 613 ሕግጋት የሚገኙበት ነበሩ። በዚያን ዘመን ሰዎች እምብዛም የእግዚአብሔር ምሪት ግልጽ አልሆነልንም ብለው አያማርሩም ነበር።

ለመሆኑ ከእግዚአብሔር ግልጽ ትእዛዝ መቀበላቸው ታዛዥነታቸውን ጨምሮት ይሆን? ያልጨመረው ይመስላል። እግዚአብሔር «ከአሞራውያን ጋር ለመዋጋት አትውጡ፤ እኔ ከእናንተ ጋር አልወጣም። ጠላቶቻችሁ ያሸንፉአችኋል» አለ። እስራኤላውያን ግን በቀጥታ ወደ ጠላቶቻቸው ተጉዘው ውጊያ ገጠሙ። እናም ተሸነፉ። አርፋችሁ ተቀመጡ ሲባሉ ገሥግሠው ይወጣሉ፤ ፈጥነው እንዲሄዱ ሲነገራቸው በፍርሃት ይሸሻሉ፤ በሰላም እንዲኖሩ ሲታዘዙ ጦርነት ያውጃሉ፤ ጦርነት አውጁ የተባሉ እንደሆነ ለሰላም ይሮጣሉ። 613ቱን ትእዛዛት ለማፈራረስ ሲሉ ብሔራዊ በዓላት ማዋቀር ያዙ። ግልጽ ያልሆነ ምሪት ለእኛው ትውልድ የሆነውን ያህል፥ ለእነርሱም በትክክል የተላለፈው ምሪት ከብራቸውን የሚነካ ስድብ ሆኖ ተቀየረ።

ከዚህም በላይ በብሉይ ኪዳን ታሪኮች ውስጥ ፈቃዱ የሚገለጽበትን የአነጋገር ዘይቤ አስተውያለሁ፤ የእግዚአብሔር ፈቃድ ግልጽነት የእስራኤላውያንን የእምነት ዕድገት የማቀብ ውጤት ነበረው። ራሱን በሚገባ ከገለጸላቸው ዘንዳ ለምን የሙጥኝ ይሉታል? እግዚአብሔር ለውጤቶች ዋስትና ከሰጠ ዘንዳ ለምን ሲሉ በእምነት ይወጣሉ? እግዚአብሔር ለአጣብቂኞች መፍትሔ ከላከላቸው ዘንዳ ለምን ከሚጋጩ አጣብቂኞቹ ጋር ይታገላሉ? በአጭሩ፥ እስራኤላውያን እንደ ሕፃናት መኖር ሲችሉ ለምን እንደ አዋቂዎች መኖር ያሻቸዋል? እነርሱም ይህንኑ ነበር ያደረጉት። በመሪዎቻቸው ላይ ማጉረምረም፥ የመናን ጥብቅ ትእዛዛት ማጭበርበር፥ ስለ ሁሉም የምግብና የውኃ እጥረት ማልጎምጎም ሥራቸው ሆኖ ተገኘ።

የእስራኤላውያንን ታሪክ በማጠናበት ጊዜ፥ ስለ ግልጽ ምሪት ሌላ አሳብ መጣልኝ። ይህ በቅርቡ ነፃ የተለቀቁትን ባሪያዎች ጥላቻ በነገሠበት በረሃ ውስጥ እንደማሻገር ዓይነት ዓላማ ሊኖረው ቢችልም፥ መንፈሳዊ ዕድገትን የሚያበረታታ አይመስልም። እንዲያውም፥ ለእስራኤላውያን የእምነትን አስፈላጊነት አጥፍቶባቸዋል። ግልጽ ምሪት እያንዳንዱን ምርጫ ከእምነት ይልቅ የመታዘዝ ጉዳይ በማድረግ ነጻነት አሽቀንጥሮ ጥሏል። በአርባዎቹ የመቅበዝበዝ ዓመታት ውስጥ እስራኤላውያን የመታዘዝን ፈተና ከፉኛ ስለ ወደቁ እግዚአብሔር ከአዲስ ትውልድ ጋር እንደገና ለመጀመር ተገዱል።

ጥያቄ፦ እግዚአብሔር ተደብቋል? ምን አለ አንድ ጊዜ ብቅ ብሎ ጥርጣሬያችንን ለአንዴና ለመጨረሻ ጊዜ ቢያስወግድ?

የሶቭየት ጎብረቱ ጠፈርተኛ ከሕዋው ውስጥ ሆኖ በመንኮራኩሩ ቀዳዳ ሊመለከት፥ ወዳጂ ሪቻርድ ብቻውን በክፍሉ ውስጥ ከሌሊቱ ስምንት ሰዓት ሊሠቃይ የፈለገው የዘመናችንን ረሃብ ቀስቃሽ መሻት ነው (አሁንም ለሚራቡ ወገኖች)። ስለ እርሱ የሰማነው አምላክ የምንመለከተው አምላክ ይሆንልን ዘንድ ማረጋገጫ፥ መረጃና አካላዊ እንሻለን።

አሁን እኛ የምንራበው ነገር በአንድ ወቅት ተፈጽሞአል። በአንድ ወቅት እግዚአብሔር በአካል ተገኝቶ ከሰው ጋር ፊት ለፊት ተነጋግሯል። ከእስራኤላውያን ካምፕ ወጣ ብሎ በሚገኘው ድንኳን ውስጥ እግዚአብሔርና ሙሴ ተገናኙ። ሰብሰባው ምሥጢር አልነበረም። ሙሴ ከእግዚአብሔር ጋር ለመነጋገር ወደ ድንኳኑ በሚሄድበት ጊዜ ሁሉ የካምፑ ነዋሪዎች በሙሉ ለመመልከት ይወጡ ነው። የእግዚአብሔርን ይፋዊ መገኘት ምልክት የሆነው የደመና ዓምድ የድንኳኑን መግቢያ ይዘጋዋል። ከውስጥ ምን እንደሚከሰት ከሙሴ በቀር የሚያውቅም ሆነ ለማወቅ የሚፈልግ ሰው አልነበረም። እስራኤላውያን መቆም የሚገባቸውን ርቀት ያውቁ ነበር። ለሙሴ፥ «እንዳንሞት እግዚአብሔር አይናገረን። አንተ ተናገረን፥ እንሰማለን» ይሉት ነበር። ከእያንዳንዱ ሰብሰባ በኋላ ሙሴ ከሕዋ እንደመጣ ሁሉ ፊቱ እያበራ ይወጣ ነበር። ፊቱን እስኪሸፍን ድረስ፥ ሕዝቡ ገለል ይሉለታል።

በዚያም ዘመን ከሃዲያን ቢኖሩ እንኳ ጥቂቶች መሆን አለባቸው። ማንኛውም እስራኤላዊ እግዚአብሔርን ጠብቆ ሊያገኝ አለመቻሉን አልተናገረም። ከመገናኛው ድንኳን ውጪ ወይም ከሲና ተራራ ላይ በሰፈሩት ግዙፍ የማዕበል ደመናት የእግዚአብሔርን ግልጽ ማረጋገጫ ሊመለከቱ ይችሉ ነበር። ተጠራጣሪ ሰው ቢኖር ወደሚንቀጠቀጠው ተራራ ወጥቶ ሊነካና ይህንን ከማድረጉ ከአንድ ሰኮንድ በፊት ከጥርጣሬው ሊላቀቅ ይችል ነበር።

ይሁንና፥ በዚያን ጊዜ የተከሰተው ነገር ከሞላ ጎደል እምነትን ይጥሳል። ሙሴ በእግዚአብሔር መገኘት ምልክቶች ማዕበል ከሚፈጥረው ተራራ ላይ ሲወጣ የተመለከቱ፥ የግብፅን አሥር መቅሠፍቶች ያለፉ፤ ቀይ ባሕርን በየብስ የተሻገሩ፥ ከዓለት ውስጥ የፈለቀውን ውኃ የተጎነጩ፥ በወቅቱ የመናን ተአምራት ያኘኩ፥ እነዚያው ሰዎች ተሰላችተው ወይም ትዕግሥት አጥተው ወይም ዓምፀው ወይም ቀንተው ስለ አምላካቸው ሁሉንም ነገር ዘነጉ። ሙሴ ከተራራው ሲወርድ ከወርቁ ጥጃ ፊት እንደ አረማውያን ይጨፍሩ ነበር።

እግዚአብሔር ከእስራኤላውያን ጋር ድብብቆሽ አልተጫወተም። ሊጠየቅ የሚቻል የእግዚአብሔር ሕልውና ማረጋገጫ ሁሉ ነበራቸው። ዳሩ ግን በሚያስደንቅ ሁኔታ፥ እያነበብሁ እንኳ ለማመን በሚያስቸግረኝ መንገድ የእግዚአብሔር ቀጥተኛነት የተፈለገውን ውጤት ተገላቢጦሽ ያስከተለ ይመስላል። የእስራኤላውያን ምላሽ አምልኮና ፍቅር ሳይሆን፥ ፍርሃትና ግልጽ ዓመፅ ነበር። የእግዚአብሔር በግልጽ መገኘት ዘላቂ እምነትን ለማሻሻል ያበረከተው አስተዋጽኦ አልነበረም።

♥

ሪቻርድ ስለ እግዚአብሔር ያነሣውን ማልነምነም በሦስት ክፍሎች አጥርቼ ከፍያለሁ። ነገር ግን ለነዚያ ሦስት ጥያቄዎች ፈጣን ምላሾችን ማግኘቱ ከእግዚአብሔር ጋር የምንፈጥረውን ቅይማት መሠረታዊ ችግሮች ላያቃልሉ እንደሚችሉ ከዘጸአትና ዘኍልቁ ተምሬአለሁ። ምንም እንኳ እስራኤላውያን በማይደበዝዝ የእግዚአብሔር ደማቅ ብርሃን መካከል ቢኖሩም፥ በማናቸውም ዘመናት እንደነበሩት ሰዎች ወለም ዘለም ሲሉ ቆይተዋል። መንገድ በሌለበት የሲና በረሃ ለአሥር ጊዜያት በእግዚአብሔር ላይ ተቆጥተው ተነሥተዋል። ወደ ተስፋዪቱ ምድር ሊገቡ በተቃረቡ ጊዜ ከፊታቸው የነበረውን በረከት እንኳ ትተው በግብፅ ስላሳለፉዋቸው «መልካም የጥንት ጊዜያት» ያላዝኑ ነበር።

እነዚህ አሳዛኝ ውጤቶች እግዚአብሔር ዛሬ ለምን በበለጠ ቀጥተኛነት በሕይወታችን ላይ ጣልቃ እንደማይገባ ግንዛቤ ሊያስጨብጡን ይችላሉ። አንዳንድ ክርስቲያኖች በተአምራትና የእግዚአብሔርን ህልውና አጉልተው በሚያሳዩ ምልክቶች ያሸበረቀች ዓለም ለማየት ይናፍቃሉ። በቀይ ባሕር መከፈል፥ በአሥሩ መቅሠፍቶች፥ ብሎም በምድረ በዳ በየዕለቱ ይወርድ ስለነበረው መና ሰባኪው እግዚአብሔር ይህንኑ ዛሬ እንዲያደርግ የሚመኝ የሚያስመስሉትን አሳዛኝ ስብከቶችን እሰማለሁ። ዳሩ ግን የእስራኤላውያን ምሳሌነት ቆም ብለን እንድናስብ ሊያደርገን ይገባል። የተአምራት መትረፍረፍ እምነትን ያበዛልን ይሆን? ይህ እግዚአብሔር ለማየት የሚፈልገውን ዓይነት እምነት የሚያመጣልን አይመስልም። ምልክቶች የምልክት እንጂ የእግዚአብሔር ሱሰኞች እንደማያደርጉን እስራኤላውያን በግልጽ ያረጋግጡልናል።

እስራኤላውያን ከባርነት የወጡ ጥንታውያን ሕዝቦች መሆናቸው እውነት ነው። ነገር ግን የመጽሐፍ ቅዱስ ታሪኮች ይህንኑ የሚመስል

ተደጋጋሚ ድርጊት እንደፈጸሙ ያሳየናል። ፍሬድሪክ ቡችነር እንዳለው፥ እስራኤላውያን «እንደ ሌላው ሰው» ወደመሆኑ አዘነበሉ።

ከጥናቴ ስመለስ ግራሞትና ግራ መጋባት አብረውኝ ነበሩ፥ የተገረምሁት ከእግዚአብሔር ጋር እንድንቀያየም የሚያደርጉን ሦስት ዐበይት ምክንያቶች ማለትም አድልዎአዊነት፥ ዝምታና ድብቅነት ሊነሡ የሚመጣው ለውጥ አናሳ መሆኑን ስለተገነዘብሁ ነበር። የተደናገርሁት ደግሞ እግዚአብሔር በምድር ላይ በሚፈርድባቸው ጉዳዮች ላይ በሚነሡት ጥያቄዎች ነበር። እርሱ ተለውጠ ይሆን? እርሱ ወደ ኋላ ተመልሶ ይሆን?

ሪቻርድ በመጀመሪያው ዕለት ከመኖሪያ ቤቴ ተቀምጠ ታሪኩን ሲያወጋኝ ወደ ላይ እየተመለከተ በከፍተኛ ድምፅ፥ «እግዚአብሔር በዚህ ዓለም ውስጥ ምን ያህል ሥቃይ እያስከተለ እንዳለ የሚያውቅ አይመስልም!» ብሎኝ ነበር። እግዚአብሔር ምን እየሠራ ነው? የሰብአዊ ቤተ ሙከራ ትርጉም ምንድን ነው? ከእኛ የሚፈልገው ምንድን ነው? እኛስ ከእርሱ ምን ልንጠብቅ እንችላለን?

በሂደቱ ውስጥ በመጠኑ ሳያጠፋኝ እግዚአብሔር ለፕርጣሬ ስፍራ በማይለቅ መልኩ ራሱን ሊገልጽልኝ የሚችለው እንዴት ነው? ለፕርጣሬ ስፍራ ከሌለ፥ ለእኔ ስፍራ የለም ማለት ነው

– ፍሬድሪክ ቡችነር

የመጽሐፍ ቅዱስ ጥቅሶች፦ ዘዳግም 9፥ 7፥ 28፤ ሮሜ 3፤ ገላትያ 3፤ ዘጸአት 28፤ 40፤ ዘዳግም 1–2፤ ዘጸአት 19–20፥ 32–33፤ ዘዳግም 1።

ምዕራፍ 5

ምንጩ

የሪቻርድን ሦስት ጥያቄዎች በብሉይ ኪዳን ውስጥ ከተመለከትሁት እውነት አንጻር ለመመርመር ስል ለሁለት ሳምንታት በኮሎራዶ ትንሽዬ ቤት ውስጥ መሸግሁ። ለጥናት ይሆነኝ ዘንድ ሻንጣ ሙሉ መጻሕፍት ይዤ መጥቼ ነበር። ይሁንና፥ እዚያ በቆየሁባቸው ጊዜያት ሁሉ ከመጽሐፍ ቅዱስ በቀር ሌላ መጽሐፍ አልገለጥሁም።

የበረዶ ክምር ሲጋገር የዋለ ዕለት ከሰዓት በኋላ ከዘፍጥረት ጀመርሁ። የነበርሁበት መቼት ዘፍጥረትን ለማንበብ ፈጽሞ ተስማሚ ድባብ ፈጠረልኝ። ከአድማስ ላይ ውብ ምስል ሠርታ ልታልፍ ለምትፈጥነው ፀሐይ ደመናት ለጊዜው ስፍራ ለቀቁላት። ከበረዶው የሚነሣው ትነት የተራራውን ጫፍ አልብሶታል። ማታ ደመናውም በረዶውም እንቅስቃሴያቸውን ዳግም ጀመሩ።

መጽሐፍ ቅዱሴን ዝግ እያልሁ ከዳር እስከ ዳር አነበብሁ። ከኦሪት ዘዳግም ዘንድ ስደርስ በረዶው የታችኛውን ደረጃ ሸፍኖታል። ከነቢያት ዘንድ ስደርስ በረዶው ከፖስታ መላኪያው ሣጥኑ አካባቢ ቀርጿል። በመጨረሻም ከዮሐንስ ራእይ ላይ ስደረስ መንገዱን ይጠርግልኝ ዘንድ የበረዶ ማስወገጃ መኪና መጥራት ነበረብኝ። መጽሐፍ ቅዱሴን እያነበብሁና በጣፋጭ ነገሮች የደመቀውን አረንጓዴ መስክ በመስኮቱ በኩል እየተመለከትሁ ባሳለፍኳቸው የሁለት ሳምንታት ጊዜያት ውስጥ ከሰባ ሁለት ኢንች የሚልቅ አዲስ በረዶ ወርዷል።

ስለ እግዚአብሔር ያለን ተለምዶአዊ ግንዛቤ ምናልባትም መጽሐፍ ቅዱስ በትክክል ከሚነግረን አምላክ የተለየ መሆኑ አጥብቆ ተሰማኝ። በትክክል ምን ይመስል ይሆን? በቤተ ክርስቲያንና በክርስቲያን ኮሌጅ እግዚአብሔር የማይለወጥ፥ ሁሉን ቻይነት፥ ሁሉን አዋቂነትና ስሜት-አልባነት የመሳሰሉትን ብቃቶች የያዘ የማይታይ መንፈስ እንደሆነ እንዳስብ ሆኜ ተምሬአልሁ። የእግዚአብሔርን አመለካከት እንድንገነዘብ የታሰቡት እነዚህ ዶክትሪኖች በመጽሐፍ ቅዱስ ውስጥ ሊኖሩ ቢችሉም፥ ጎድጉደው ተሰውረዋል።

ዝም ብዬ መጽሐፍ ቅዱሴን ሳነብ ያገኘሁት ነገር ቢኖር ውኃ - አዘል ትነት ሳይሆን እውነተኛ አካል ነበር። ይህም እንደ ማንኛውም ሰው ልዩና የደመቀ ነበር። እግዚአብሔር የጠለቁ ስሜቶች አሉት። በትንቢት መጻሕፍት ውስጥ ራሱን ምጥ ከያዛት ሴት ጋር እያነጻጸረ ሲያለቅስ እንመለከታለን፥ «እጮኻለሁ፥ አጠፋለሁ፤ በአንድነትም እጨርሳለሁ።» እግዚአብሔር በሰው ልጆች ባሕርይ ደግሞ ሲደነግጥ

እንመለከታለን። እስራኤላውያን ሕፃናትን በመሠዊያው ሲያሳልፉ በድንጋጤ የራደ ይመስላል፤ ይህ ሁሉን አዋቂው አምላክ የሚናገረው ቃል ነው፤ «እኔ አላዘዝኋቸውም፤ ወይም ስለዚህ ነገር አልተናገርሁም፤ ወደ አሳቤም አልገባም።» የኃዘን ድምፁን አጉልቶ፥ «ሌላ ምን ላደረግ እችል ኖሯል?» ሲል ይጠይቃል። ይገባኛል አምላክ በባሕርይና በስሜት የሰውን ልጅ እንደሚመስል የሚያስረዳ ቃል "Anthropomorphism" (እግዚአብሔር በሰውኛ) እነዚያን ሰብአዊ-መሰል ባሕርያት ሁሉ ማስረዳት እንዳለበት ታስቦ ነበር። ይሁንና፥ እግዚአብሔር ከሰብአዊ ልምምድ «የሚዋሳቸው» አምሳሎች ይበልጥ ወደ ላቀ እውነታ ይጠቁማሉ።

ከበጋው መጠለያዬ ሆኜ መጽሐፍ ቅዱሴን ሳነብ፥ እግዚአብሔር ምን ያህል ሰዎች በእርሱ ላይ ተጽዕኖ እንዲያደርሱ እንደፈቀደ በመገንዘብ ተደነቅሁ። እኔ ለሥቃዩም ለደስታውም ራሴን አላዘጋጀሁም ነበር። በአጭሩ፥ ለአጽናፈ-ዓለሙ አምላክ ስሜታዊ ልምምድ እንግዳ ነበርሁ «ስለ እግዚአብሔር በማጥናትና በፊደላት ቅደም-ተከተል ሊደረደሩ በሚችሉ ቃላትና ጽንሰ-አሳቦች እርሱን ዝቅ በማድረግ እግዚአብሔር ከሁሉም አብልጦ የሚሻውን የተሟሟቀ ግንኙነት አጥቼ ነበር። እንደ አብርሃም፥ ሙሴ፥ ዳዊት፥ ኢሳይያስ፥ ኤርምያስ፥ ከእግዚአብሔር ጋር የላቀ ግንኙነት የነበራቸው ሰዎች በሚያስደንቅ ቀረቤታ ነበር ያስተናገዱት። ከአጠገባቸው ካለው ወንበር ላይ የተቀመጠ ያህል ነበር ከእግዚአብሔር ጋር የሚነጋገሩት። ሰው ከአማካሪው፥ ከአለቃው፥ ከወላጁ፥ ወይም ከፍቅረኛው በሚነጋገርበት ዓይነት መንገድ።

ያ የኮሎራዶ ጉዞ ከእግዚአብሔር ጋር የሚያቀያይሙንን ሦስት ጥያቄዎቻችንን በአዲስ ብርሃን ያሳየኝ ጀመር። እነዚህ በአሳብ መስክ ወይም በኮምፒዩተር ፕሮግራሚንግ ወይም በፍልስፍና የምትጋፈጣቸውና መፍትሔ ፍለጋ የምትንከራተትባቸው እንቆቅልሾች አልነበሩም። ይልቁንም እነዚህ በሰዎችና ሰዎችን ለማፍቀርና ለመፈቀር እጅግ በሚሻው አምላክ መካከል የሚገኙ የግንኙነት ችግሮች ናቸው።

በሁለት ሳምንታት ቆይታዬ ጥቂት ሰዎችን ተመልክቻለሁ። በአብዛኛው ከቤቶች ደጃፍ ከበረዶ ግድግዳ ኋላ ተቀምጬ ሳነብ ነበር። ምናልባትም ከደረስሁበት መደምደሚያ ላይ እንድደርስ የረዳኝ ይኸው ብቸኝነቴና ከሰው መነጠሌ ሳይሆን አይቀርም፥ ሁልጊዜም አንዱን ማለትም ሰብአዊውን አመለካከት ብቻ ሳጠና ኖሬአለሁ። ሰው የመሆንን አጣብቂኝ የሚያትቱ መደርደሪያ ሙሉ መጻሕፍት አሉኝ። ከነዚህም አንዳንዶቹ ተንገፍግፈዋል፤ ሌሎቹ ምጸታም፤ ሌሎች የሰቀዘ

ፍልስፍናዊ ይዘት አላቸው። ይሁንና፥ ሁሉም አንድ መሠረታዊ አመለካከት ይገልጻሉ። «ሰው መሆን ማለት እንዲህ ነው።» ከእግዚአብሔር ጋር የተቀያየሙ ሰዎችም በሰብአዊ የእይታ መነጽር ላይ ያተኩራሉ። ጥያቄዎቻችንን እየዘገንን፥ እግዚአብሔር ለምን ፍትሕ-አልበኝነትን ያስፋፋል? እግዚአብሔር ለምን ዝም ይላል? ለምን ይደበቃል? ስንል እግዚአብሔር ለምን ለእኔ ፍትሕ-አልባ ይሆንብኛል? ዝም የሚለኝ ለምንድን ነው? ከእኔ ለምን ይደበቃል? ማለታችን ነው።

ጥያቄዎችንና ግላዊ ቅይማቶቼን ለአፍታ ገለል አድርጌ የእግዚአብሔርን የእይታ መነጽር ላጤን ሞክሬአለሁ። ቀድሞ ነገር ከሰብአዊ ሰው ጋር ተራክቦን የሚሻው ለምንድን ነው? ከእኛ ውስጥ የሚሻውና ከዚያ መሻት ጋር የሚያጋጨው ምንድን ነው?

የእግዚአብሔርን ቃል ለመጀመሪያ ጊዜ እንደሚሰማ ሰው ሆኜ ወደዚያው ተመለስሁ። እዚያ እርሱ ለራሱ ይናገራል። እኔም ቀደም ሲል ብዙም ትኩረት ሰጥቼ እንዳልሰማሁት ተገነዘብሁ። በራሴ ስሜቶች ስለ ተሞላሁ የእርሱን ስሜቶች ለማጤን አልቻልሁም ነበር።

♥

ስለ እግዚአብሔር በጣም የተለየ ግንዛቤ ጨብጬ ከኮሎራዶ ተመለስሁ። ከሁለት ሳምንታት የመጽሐፍ ቅዱስ ጥናት በኋላ፥ እግዚአብሔር እርሱን የሚመረምሩት ሰዎች ጉዳይ ብዙም እንደማያሳስበው ተረዳሁ። በዋናነት ሊፈቀር ይሻል። እያንዳንዱ የቃሉ ገጽ ማለት ይቻላል ይህንኑ መልእክት በለሆሳስ ያስተጋባል። በመጨረሻም፥ የሕዝቡን ፍቅር በሚራበው አምላክና በራሳቸው በሰዎቹ መካከል የሚገኘውን ግንኙነት ማወቅ እንዳለብኝ ተገንዝቤ ወደ ቤቴ ተመለስሁ።

ከእግዚአብሔር ጋር ቅይማት የተፈጠረባቸው ስሜቶች ሁሉ ግንኙነት ከተቋረጠበት ጊዜ ይነሣሉ። ስለሆነም፥ ከዚህ በፊት ጠይቄ ለማላውቀው ጥያቄ ምላሽ ወሰንሁ፤ አምላክ መሆን ምን ይመስላል?

ብዙ ሰዎች እግዚአብሔርን የሚፈሩትና ዳሩ ግን በልባቸው የሚጠሉት ልቡን ስለሚጠረጥሩና እንደ ሰዓት ያለ አእምሮ አድርገው ስለሚያስቡት ነው።

ሄርማን ሜልቫይል

የመጽሐፍ ቅዱስ ጥቅሶች፡- ኢሳይያስ 42፤ ኤርምያስ 19:9።

ክፍል ሁለት
ተራክቦ፡–አብ
ምዕራፍ 6
ኪሳራ

አምላክነት ምን እንደሚመስል ለመረዳት ልንጀምር የምንችልበት አንድ ስፍራ ብቻ አለ፤ የፍጥረት ወቅት። አእምሮአችን በምዕራፍ 3 ወደሚገኘው ታላቅ የውድቀት ታሪክ ወይም በዘፍጥረት ውስጥ ከግልጋሎት ላይ ስለዋለው ሂደት ወደሚነሡ ሙግቶች ስለሚቸኩል፥ ብዙውን ጊዜ ዘፍጥረት ምዕራፍ 1 እንደ መግቢያ በጥድፊያ ይነበባል። ነገር ግን ዘፍጥረት ምዕራፍ 1 ስለዚያ ሂደትም ሆነ ስለ ቀጣዩ አሳዛኝ ክስተት የሚለው የለውም። ይልቁንም ዘፍጥረት ምዕራፍ 1 የዓለማችንን እጅግ ግልጽ የሆነ ንድፍ ያስቀምጣል። ፀሐይና ከዋክብት፥ ውቅያኖሶችና ተክሎች ዓሣዎችና እንስሳት፥ ወንድና ሴት። ይህም ከእያንዳንዱ አዲስ ፍጥረት በኋላ የእግዚአብሔርን አስተያየት ያካተተ ነበር።

«እግዚአብሔርም ያ መልካም እንደሆነ አየ።» ይኸው ቃል አምስት ጊዜያት እንደ ከበሮ ምት ያስተጋባል። በመጨረሻም፥ «እግዚአብሔርም ያደረገውን ሁሉ አየ፤ እነሆም፥ እጅግ መልካም ነበረ።» ሌሎች የመጽሐፍ ቅዱስ ክፍሎች ይህንኑ ጊዜ እጅግ በላቀ ሁኔታ ይገልጻሉ። «አጥቢያ ኮከቦች በአንድነት ሲዘምሩ፥ የእግዚአብሔር ልጆች [መላእክት] ሁሉ እልል ሲሉ. . .» እያለ እግዚአብሔር በኩራት ለኢዮብ ይገልጽለታል። መጽሐፈ ምሳሌ በከፍተኛ ድባብ እንዲህ ሲል ይገልጻል፤ «የዚያን ጊዜ እኔ በእርሱ ዘንድ ዋና ሠራተኛ ነበርሁ፤ ዕለት ዕለት ደስ አሰኘው ነበርሁ፤ በፊቱም ሁልጊዜ ደስ ይለኝ ነበርሁ። ደስታየም በምድሩ ተድላየም በሰው ልጆች ነበረ።»

ይህ ፍጥረት ለእግዚአብሔር እንዴት ዓይነት ስሜት እንደነበረው ያሳያል፤ ከዚያን ጊዜ አንሥቶ የጥበብ ሰው [አርቲስት] ሁሉ የዚያን ፍጥረት ማሚቶ፥ እይታዊ ውዝዋዜ ስሜት እየተቋደሰ ይገኛል፤ ከፍጻሜው የደረሰውን ሥራ ተመልከቶ «በጣም ግሩም» እንደሆነ የሚናገር አንጥረኛ፥ አድማጩ በአድናቆት ሲሞላ አይቶ ፈገግታውን ሊገታ ያልቻለ ተዋናይ፥ ብሎም በምትበላው ከረሜላ የምትፈነጭ ሕፃን ልጅ ሊጠቀሱ ይችላሉ።

አንትሮፖሎጂስትና የወግ ጽሑፍ አዘጋጅ የነበረው ሎረን አስሊ በመጀመሪያው ፍጥረት ሐሜት ስላደረገበት ዕለት ይናገራል።

በሽምግልናው ዘመን ሰው በሌለበት የባሕር ዳርቻ አካባቢ ሲዟዟር ከተሰበረ ጀልባ ሥር በውኃ የረጠበ መጠለያ አግኝቶ ተኛበት።

ከእንቅልፉ ነቅቶ ዓይኖቹን ሲገልጥ ሁለት ትናንሽ ጆሮዎችና ጉጉት የሚስተዋልበት ፊት ያለው ትንሽ ቀበሮ ታየው። በጣም ትንሽ በመሆኑ ፍርሃትን ገና አላወቀም ነበር። እዚያው ከጀልባዪቱ ጥላ ውስጥ ታዋቂው የተፈጥሮ አሳሽና የቀበሮ ቡችላ ተፋጠጡ። ከዚያም ትንሹ ቀበሮ የፈገግታ ጨረር እየረጨ ከተከማቸው አጥንት አንዲት የዶሮ አጥንት መዝዞ በማውጣት ጥርሱን ያሠራው ጀመር። ከመቅጽበት ኢስሊ ጎንበስ ብሎ ሌላውን ጫፍ ሲነካ ጨዋታው ተጀመረ።

ሎረን ኢስሊ እንዲህ ይላል፤ «አንድ ሰው ከአጽናፈ ዓለሙ አካባቢ ሊቀርብ እንደማይችል ተደጋግሞ ሲነገር ቆይቷል። ሰው የተፈጥሮን ሩቅ ገጽታ ብቻ እንዲገነዘብ ተወስኗል። እዚህ ግን በአጥንቶች መሀል ግዙፍ ዓይኖች ያሉት ንጹሕ ቀበሮ ከእርሱ ጋር እንድጫወት እየጋበዘኝ ነበር። አጽናፈ-ዓለሙ ገጽታውን ለማሳየት በአንዳች ግሩም ፉሽን እየተዟዟረ ነው። ገጽታው በጣም ትንሽ በመሆኑ አጽናፈ-ዓለሙ ራሱ ይስቃል። ይህ ለሰብአዊ ክብር ጊዜው አይደለም።

«ለአንድ አፍታ ከቀበሮ ዋሻ ውስጥ በጀርባዬ ተንጋልዬ የዶሮ አጥንት እየተሻማሁ አጽናፈ-ዓለሙን ልጨብጥ ችያለሁ።» በኋላም፥ «ይህ ለመቼውም ላከናውነው የምችለው ከሁሉም የላቀ ተግባር ነበር» ሲል ተናግሯል። ይህም በመጨረሻው ለነገሮች ሁሉ በሚጀምርበት መልኩ የአጽናፈ-ዓለሙ ጨረፍታ ለማየት ስለቻለ ነበር። «እንደ እውነቱ ከሆነ፥ ይህ ትንሽና የሚያስቅ የሕፃን ልጅ አጽናፈ-ዓለም ነው።»[1]

ከአጽናፈ-ዓለማችን ባዶነትና ሥቃይ ባሻገር፥ ከዚያ የዘፍጥረት ምዕራፍ 1 ጅማሬ አንድ ነገር ጥንቱ ሽቶ ማወዱን ይቀጥላል። እኔም ይህንኑ ተገንዝቤአለሁ። ለመጀመሪያ ጊዜ ዮስማይት ሸለቆን ስጎበኝ፥ ውብ ፉአፉአቴ መስተዋትማ በረዶ ከተነጠፈበት ድንጋይ ላይ ሲወርድ ተመለከትሁ። አምስት ሚሊዮን ስደተኛ ቢራቢሮዎች ዕረፍት በሚያደርጉባት የአንታሪዮ ትንሽ የባሕር ወሽመጥ ውስጥ ቀጫጭን ክንፎቻቸው እያንዳንዱን ዛፍ በደማቅ ብርቱካንማ ቀለም ያጌጠዋል። በሺካጎው ሊንከን ፓርክ ውስጥ በሚገኘው የልጆች መካነ አራዊት የማይወለድ እንስሳ የለም፤ ጎሪላ፥ አርድቫርክ፥ ወይም ጉማሬ ይወለድበታል። በዚሁ መካነ አራዊት ውስጥ ሕይወት የምትጀምረው በቀልድና በጨዋታ ነው።

ኢስሊ ትክክል ነው፤ ከፍጥረት ቅጽበት የተላለፈው ፈገግታና ደስታ ከአጽናፈ-ዓለሙ እምብርት ላይ ይረማመዳል። ለመጀመሪያ ጊዜ አዲስ ሕፃን የወለዱ ባለትዳሮች ይህንን በሚገባ ያውቁታል። እግዚአብሔር

የሠራውን ሁሉ ተመልክቶ መልካምነቱን ሲገልጽ ይኸው ነበር ያደረበት ስሜት። በጅማሬው መጀመሪያ ቅይማት አልነበረም። ደስታ ብቻ።

አዳምና ሔዋን

ይሁንና፥ ዘፍጥረት ምዕራፍ አንድ የፍጥረትን ጠቅላላ ታሪክ አይነግረንም። ቀጣዩን ለመረዳት፥ ለራስህ አንድ ነገር ማዘጋጀት አለብህ።

የመጫወቻ ዕቅዶቹን ከሚሠራ ሕፃን አንሥቶ እስከ ማይክል አንጀሎ ድረስ፥ የትኛውም ፈጣሪ መፍጠር ራስን መወሰንን እንደሚያካትት ይገነዘባል። ስትፈጥር ከዚህ በፊት ያልነበረ አንድ ነገር ታስገኛለህ፤ ይህንን የምታደርገው ግን እግረ መንገድህን ሌሎች ነገሮችን በማስወገድ ነው። አንድ የሸክላ ሣጥን ከዝሆን ፊት ላይ ብታጣብቅ ወደ ኋላም ሆነ ወደ ጎን ዝንፍ አይልም። እርሳስህን አንሣና መሣል ጀምር፤ በዚህ ጊዜ ራስህን በነጭና ጥቁር ወስነሃል፤ ሌሎች ደማቅ ቀለማትን አትጠቀምም ማለት ነው።

የትኛውም ታላቅ የጥበብ ሰው ከዚህ ውስንነት ውጭ ሊሆን አይችልም። ሚካኤል አንጀሎ የትኛውም መሣሪያ በቅርጻ ቅርጽ ሥራው በቫቲካን ለሚገኘው ለሲስቲን ቻፕል መሥሪያ የተጠቀመበትን ባለ ሦስት አቅጣጫ እውነታ (three-dimensional reality) እንደሚያስገኝለት ያውቅ ነበር። በፕላስተር ላይ ለመሥራት ወስኖ መሣሪያውን ሲመርጥ፥ ራሱን ውስን አድርጓል።

እግዚአብሔር የፈጠረው ሥራውን በሚያከናውንበት ጊዜ፥ መሣሪያውን መርጧል። በምናቡ ውስጥ የነበረውን ብቻ ወደ ህላዌነት ሲጠራው፥ ከሁሉም ነፃ ምርጫ ጋር ውስንነት ተከስቷል። በጊዜና በቦታ የተወሰነች ዓለም ለመፍጠር ወሰነ፤ ይህም ልዩ እገዳ የተጣለበት አሠራር ነው፤ መጀመሪያ ሀ ይከሰታል፤ ከዚያ በኋላ ለ፤ ከዚያ ሐ። የወደፊቱን፥ ያለፈውንና የአሁኑን ጊዜ የሚያመለክተው አምላክ አንድ ሠዓሊ ሸራውንና ለሥራው የሚያስፈልገውን መሣሪያ እንደሚመርጥ ሁሉ ቅደም-ተከተላዊ የጊዜ አሠራር መርጧል። ምርጫውም ከተፈጠርንበት ጊዜ አንሥቶ የኖርንበትን ውስንነት አስከትሏል። (እግዚአብሔር ራሱን ለሚወስንበት ሁኔታ የሄዚዲክ ምሁራን «ዝምሳም» የሚል ግሩም ቃል ይጠቀማሉ።)

«እግዚአብሔር አለ፦ ውኃ ሕያው ነፍስ ያላቸውን ተንቀሳቃሾች ታስገኝ. . .» ከዚህ ዓረፍተ ነገር በስተጀርባ ሺህ ውሳኔዎች አሉ፤ በሳንባ ምትክ ስንጥብ፥ በፀጉር ፈንታ ቅርፊት፥ በእግር ፈንታ ክንፍ፥ በዛፎች ውስጥ በሚመላለስ ፈሳሽ ፈንታ ደም ያላቸው ዓሣዎች

ይፈጠሩ ነበር። በእያንዳንዱ ደረጃ ላይ ፈጣሪው አምላክ አማራጮችን በማስወገድ ምርጫዎችን አድርጓል።

ዘፍጥረት ስለ እግዚአብሔር የምርጫዎች ስብስብ ይናገራል፤ ከዚያም ለአፍታ ያቆማል፤ በመቀጠልም የማጠናከሪያ መረጃዎችን አሰባስቦ በበለጠ ዝርዝር እንደገና ይናገራል። በስድስተኛው የፍጥረት ዕለት፥ ከሌሎች ሁሉ የሚለዩ ሁለት ፍጥረታት ተከሰቱ–ወንድና ሴት። እግዚአብሔር የራሱን አንድ ነገር ከእነርሱ ውስጥ ለማየት በመሻቱ በራሱ አምሳል ፈጠራቸው። እነርሱ እንደ መስተዋት ሆነው የራሱን አምሳል ወደ ኋላ ያንጸባርቁ ነበር።

ዳሩ ግን አዳምና ሔዋን ሌላም ልዩነት ነበራቸው፤ ከእግዚአብሔር ፍጥረታት ሁሉ በፈጣሪያቸው ላይ የማመፅ ሥነ–ምግባራዊ ችሎታ የነበራቸው እነርሱው ብቻ ነበሩ። ቅርጻ ቅርጾቹ ቀራጺውን ሊቃወሙ ይችሉ ነበር፤ ከተውኔቱ ውስጥ የሚገኙ ባሕርያት የተውኔቱን ጽሑፍ መልሰው ሊጽፉ ይችሉ ነበር። እነርሱ ነፃ ነበሩ።

«ሰው የእግዚአብሔር ኪሳራ ነው» ብሏል አንድ የሥነ–መለኮት ምሁር። ፈላስፋው ሶረን ኪርክጋርድ እንዲህ ብሏል፤ «እግዚአብሔር ራሱን በራሱ እልባት ውስጥ አስሯል።» ስለ ሰው ነጻነት የሥነ–መለኮት ምሁራን የሚናገሩት ሁሉ በመጠኑ ትክክል ሲሆን፥ በመጠኑ ደግሞ ትክክል አይደለም። ሉዓላዊ አምላክ እንዴት ራሱን ሊያከስር ወይ ሊያስር ይችላል? ይሁንና፥ እግዚአብሔር ወንድና ሴት መፍጠሩ ወደዚያ ዓይነት ራሱን የሚወስን አስገራሚ አቅጣጫ አቅርቦታል።

ከዚህ በታች ዊሊያም ኢርዊን ቶምሰን የሚያትቱትን ልብወለዳዊ የፈጠራ ታሪክ ተመልከት።

> እግዚአብሔር በሰማይ የውዳሴን ዜማ በሚያቀርቡለት መላእክት ታጅቦ እንዳለ በምናብህ አስብ. . . «እኔ ፍጹም የሆነ ዓለም ብፈጥር ምን እንደሚመስል አውቃለሁ። ፍጹም በሆነ ፍጹማዊነቱ እንደ ፍጹም ማሽን መሥራቱን ይቀጥላል፤ ከቶውንም ከእኔ ፍጹማዊ ፈቃድ ዝንፍ አይልም።» የእግዚአብሔር ምናብ ፍጹም ስለሆነ፥ እንዲህ ዓይነቱን አጽናፈ–ዓለም መፍጠር አያስፈልገውም፤ ጠቅላላውን ዝርዝር ለማየት ምናባዊ አሠራር መጠቀሙ ይበቃዋል። እንዲህ ዓይነቱ አጽናፈ–ዓለም ለሰውም ሆነ ለአምላክ አስገራሚ ስለማይሆን፥ መለኮቱ በተመሰጦዎቹ እንዲገፉ ልንገምት እንችላለን። «ዳሩ ግን እኔ ነፃ የሆነ አጽናፈ–ዓለም ብሠራስ? ከእኔም እንኳ ነፃ የሆነ። ፍጥረታ በእኔ የሚያርድ መገኘት ሳይደናቀፉ የራሳቸውን ግላዊ ሕይወት ይመሩ ዘንድ መለኮታዊነቴን ብጋርደውስ? ፍጥረታት ይወዱኝ ይሆን? ለዘላለም ይወድሱኝ ዘንድ ያልቀረጽኋቸው ፍጥረታት ይወድሱኝ ይሆን? ፍቅር ከነጻነት ሊመነጭ ይችላል? መላእክቴ ያለማቋረጥ ይወዱኛል፤ ነገር ግን ሁልጊዜም ሊያዩኝ ይችላሉ። ነፃ የሆኑትን ፍጥረታት በራሴ አምሳል ብፈጥራቸውስ? ዳሩ ግን ነጻነቴን ለዚህ አጽናፈ–ዓለም ባስተዋውቅ፥ ጥፋትንም የማስተዋወቅ አደጋ ውስጥ መውደቄ ነው፤ ምክንያቱም ነፃ ከሆኑ፥ ከፈቃዴ ለማፈንገጥ ነፃ ናቸው። እህ! ዳሩ ግን ከዚህ ኃይለኛ አጽናፈ–ዓለም

ጋር መስተጋብሬን ብቀጥልስ? እኔና ፍጥረታቱ በአንድነት የአንድ ታላቅ ዓለም–አቀፍ ድራማ ፈጣሪዎች ብንሆንስ? ለእያንዳንዱ የክፉት አጋጣሚ የግይገመት የመልካምነት ምላሽ ብሰጥስ? ይህስ መልካምነት እርሱን ለማውደም ከሚደረጉ የክፉት ጥረቶች ሁሉ በመውጣት ክፉትን የሚያሸንፉ ቢሆንስ? በዚህ ጊዜ እነዚህ አዳዲስ የነጻነት ፍጥረታት ይወዱኝ ይሆን?»

አዳምና ሔዋን ለምን ለማመፅ ፈለጉ? በዔድን ገነት ውስጥ ይኖሩ የነበሩ ሲሆን፥ አንድ ችግር ቢኖርባቸው ከእግዚአብሔር ጋር ልክ እንደ ጓደኛቸው ተነጋግረው ሊፈቱት ይችሉ ነበር። ነገር ግን አንድ የተከለከለ ዛፍ ነበረ፤ «መልካሙንና ክፉውን የሚያሳውቅ» የሚል ፈታኝ ስም የነበረው ዛፍ። እግዚአብሔር አንድ ነገር ከእነርሱ የሚደብቅ ይመስላል። ከዚያ ስም በስቲያ ምን ምሥጢር ነበር? ካልሞከሩትስ እንዴት ያውቁታል? አዳምና ሔዋን የራሳቸውን «የፈጠራ» ምርጫ አካሄዱ፤ ፍሬውን በሉ፤ ምድር ከዚያ በኋላ የቀድሞ እርኲነታን ልትይዝ አልቻለችም።

አዳምና ሔዋን ትእዛዙን በጣሱ ጊዜ እግዚአብሔር ምን ዓይነት ስሜት እንዳደረበት ዘፍጥረት ምዕራፍ 3 ያሳየናል፤ በፈራረሰው ግንኙነት አዘነ፤ በክህደታቸው ተቆጣ፤ የሚያስገርም ስጋት ዓይነት ስሜት ተጫነው። «እነሆ፥ አዳም መልካምንና ክፉን ለማወቅ ከእኛ እንደ አንዱ ሆነ፤ አሁንም እጁን እንዳይዘረጋ፥ ደግሞም ከሕይወት ዛፍ ወስዶ እንዳይበላ፥ ለዘላለምም ሕያው ሆኖ እንዳይኖር።» አለ።

ንጹሕ ነጻነት የሚመስለው ፍጥረ ውስንነትንም አካትቷል። ነጻነትን የሚመስለው ዓመፀኛነትም ውስንነት እንዳለበት ብዙም ሳይቆይ አዳምና ሔዋን ተገንዝበዋል። በራሳቸው ምርጫ በእግዚአብሔርና በእነርሱ መካከል መጋረጃ ሠሩ። በፊት ከእግዚአብሔር ጋር ይመላለሱና ይነጋገሩ ነበር። አሁን ግን ድምፁን ሲሰሙ በአትክልት ውስጥ ተደበቁ። አንድ መጥፎ መለያየት ቀረቤታውን ለማበላሸት ሰርጎ ገባ። እኛ ከእግዚአብሔር ጋር በምናደርገው ግንኙነት ውስጥ የሚከሰተው አንዳንድ የቅይማት ክስተት ከዚያው የመጀመሪያ ዓመፅ የመነጨ ነው።

«ምናልባት ውሰን ነፃ ፈቃደኞችን ከሁሉን ቻይነት ጋር አብሮ ለማኖር አስቸጋሪ መሆኑን ላንገነዘብ እንችላለን። ይህ በሁሉም ወቅት ላይ «መለኮታዊ ሽረትን» የሚያካትት ይመስላል።»

– ሲ. ኤስ. ሉዊስ

[1] Loren Eiseley, *The Star Thrower, 64-65*

[2]William I. Thompson, *The Time Falling Bodies Take to Light, 24-25*

የመጽሐፍ ቅዱስ ጥቅሶች፡– ኢዮብ 38፤ ምሳሌ 8፤ ዘፍጥረት 1–3።

ምዕራፍ 7

ወላጅ

ከኮሎራዶ ከተመለስሁ በኋላ፥ ዘፍጥረትን ደጋግሜ አነበብሁ። ይህንንም ያደረግሁት እግዚአብሔር ለዚህ ዓለም ምን አሳብ እንዳለው የጅግሬዎች መጽሐፍ የሆነው ኦሪት ዘፍጥረት ፍንጭ እንዲሰጠኝ ነበር። ከዚያ ከመጀመሪያ ዓመፅ በኋላ እንኳ እግዚአብሔር ፍጥረቱን ከፊቱ አላራቀውም። እግዚአብሔር ከሰው ልጅ ጋር ግላዊ ግንኙነት ማድረግ መቀጠሉን የሚያሳዩ አስደናቂ ታሪኮች ከዘፍጥረት ውስጥ ይገኛሉ።

የዘፍጥረትን «መዋቅር» በአንድ ዓረፍተ ነገር መጻፍ ቢኖርብኝ የሚከተለውን የሚመስል ይሆናል፤ «እግዚአብሔር ወላጅ ለመሆን በመማር ላይ ነበር።»*በዔድን የተካሄደው ረብሻ አዳምና ሔዋን ከእግዚአብሔር ጋር ያደርጉት የነበረውን ቀረቤታ በማውደም ዓለምን ለዝንተ-ዓለሙ ለወጣት። ለታሪክ የወደፊት ሩጫ የሰውነት ማሟሟቂያ በሚሆን መልኩ፥ እግዚአብሔርና የሰው ልጆች እርስ በርሳቸው የግድ መላመድ ነበረባቸው። ሰዎች ሕግጋትን ሁሉ በማፈራረስ እርምጃቸውን ሲቀጥሉ፥ እግዚአብሔር በግል ደረጃ በመቅጣት ምላሽ ይሰጣቸው ጀመር። አምላክ መሆን ምን ዓይነት ስሜት ያሳድራል? የሁለት ዓመት ሕፃን አባት መሆን ምን ይመስላል?

እግዚአብሔር ቀደም ባሉት ዘመናት በሰዎች ሕይወት ውስጥ ጣልቃ አይገባም ነበር ብሎ የሚያማው የለም። ቀረብ ብሎ ከልጆቹ ላይ የሚሰፍፍ አምላክ ነበር። አዳም ኃጢአት በሠራ ጊዜ እግዚአብሔር ከእርሱ ጋር በግል ተገናኝቶ ፍጥረት ሁሉ አዳም ወደ መረጠው የሕይወት አቅጣጫ ማዘንበል እንዳለበት አብራርቶለታል። ከአንድ ትውልድ አዲስ ዓይነት ሥቃይ፥ ይኸውም የነፍስ ማጥፋት ተግባር በምድር ላይ ተከሰተ። «ምን አደረገህ?» ሲል እግዚአብሔር ቃየንን ጠየቀው። «ትሰማለህ? የወንድምህ ደም ከምድር ወደ እኔ ይጮሃል።»

---

* ብዙውን ጊዜ ስለ መማር የምናስበው ካለማወቅ ወደ ማወቅ የሚደረግ አእምሮአዊ ሂደት አድርገን በመሆኑ፥ «እግዚአብሔር ይማራል» የሚለው ሐረግ እንግዳ ሊሆን ይችላል። በመሠረቱ፥ እግዚአብሔር በጊዜ ወይም ባለማወቅ የታሰረ አምላክ አይደለም። «ይማራል» ስንል ነፃ ሰብአዊ ሰዎችን እንደ መፍጠር ዓይነት አዳዲስ ገጠመኞች ይሻገራል ማለታችን ነው። የዕብራውያን ጸሐፊም ቃሉን በተመሳሳይ መልኩ በመጠቀም ኢየሱስ ከተቀበለው መከራ መታዘዝን እንደተማረ ይናገራል።

አሁንም እግዚአብሔር ከጥፋተኛው ጋር ተገናኝና የሚገባውን ቅጣት በየነለት።

የምድርና የጠቅላላው የሰው ዘር ሁኔታ ወደ ቀውስ እያዘመመ መጣ፤ ይህንንም መጽሐፍ ቅዱስ እጅግ በሚያሳዝን ዓረፍተ ነገር እንዲህ ሲል ይገልጻል፤ «እግዚአብሔርም ሰውን በምድር ላይ በመፍጠሩ ተጸጸተ፥ በልቡም አዘነ።» እግዚአብሔር እንደ ወላጅ የተሰማው ኃዘንና ድንጋጤ ከዚህች ዓረፍተ ነገር በስተጀርባ ተሰውሯል።

እንዲህ ዓይነት የሥቃይ ስሜት የማያድርበት ሰብአዊ ወላጅ አለ? ታዳጊ ወጣት የሆነ ልጅ በዓመፅ ተይዞ ከወላጁ ይፋንናል። «እጠላሃለሁ!» ሲል እጅግ የጠለቀ የስሜት ቁስለት የሚያስከትሉትን ቃላት እየፈለገ ይጮኻል። ይህም የወላጆቹን አንጀት በጩቤ እንደ መተርከክ ነበር። እግዚአብሔር ከአንድ ልጁ ብቻ ሳይሆን ከጠቅላላ የሰው ዘር የተቀበለው የተቀባይነት ማጣት እንዲህ ዓይነት ነበር።

ከዚህም የተነሣ እግዚአብሔር የፈጠረውን አጠፋው። የዘፍጥረት ምዕራፍ አንድ ደስታ ሁሉ በጥፋት ውኃው ተወሰደ።

ነገር ግን ኖኅ ነበር፤ «አረማመዱን ከእግዚአብሔር ጋር ያደረገ» አንድ የእምነት ሰው። ከዘፍጥረት ምዕራፍ 3 እስከ 7 ከተገለጸው ጸጸት በኋላ፥ እግዚአብሔር በእፎይታ ሲተነፍስ የሚታይ ይመስላል፤ ይኸውም ኖኅ ከመርከቡ እንደ ወረደ በቀዳሚነት ያዳነውን አምላክ ሲያመልክ ነበር። በመጨረሻ ለሕንጻው መሠረት የሚሆነው ሰው ተገኘ። (ከዓመታት በኋላ እግዚአብሔር በሕዝቅኤል ባስተላለፈው መልእክት ኖኅን ከሦስት እጅግ ጻድቅ ሰዎች አንዱ እንደሆነ ገልጾአል።) ጠቅላላው ምድር ታጥቦና ጸድቶ በአዲስ ሕይወት ሲያቆጠቁጥ፥ እግዚአብሔር ለኖኅ ብቻ ሳይሆን ለፍጥረት ሁሉ የሚሆን ቃል ኪዳን ገባ። ቃል ኪዳኑ አንድ ተስፋ ብቻ ይሰጣል፤ እግዚአብሔር ዳግም ፍጥረታትን ሁሉ እንደማያጠፋ።

ከኖኅ ጋር የተደረገው ቃል ኪዳን የግንኙነት መሠረታዊ ነገር እንደሆነ ልትመለከት ትችላለህ፤ አንደኛው ወገን ሌላኛውን ላለማጥፋት ቃል ይገባል። በዚያ ቃል ኪዳን ውስጥ እንኳ እግዚአብሔር ራሱን ይወስናል። በአጽናፈ-ዓለሙ ውስጥ የክፋት ቀንደኛ ጠላት የሆነው እግዚአብሔር በዚህች ምድር ላይ ክፋትን ለመቀነስ ወስኗል። ወይም ከማጥፋት በተለየ መንገድ ችግሩን ለማቃለል ፈለገ። እንደ ኮበለለ ልጅ አባት በትዕግሥት ወደ መጠበቁ ድርሻ ራሱን አሻገረ (ኢየሱስ ስለ ጠፋው ልጅ የሚናገረው አስገራሚ ታሪክ ይህንን በሚገባ ይገልጻል።) ብዙም ሳይቆይ ሌላ ሕዝባዊ ዓመጽ ባቢሎን በተባለ ስፍራ ተነሥቶ

የእግዚአብሔርን መፍትሔ ተፈ
የገባውን ቃል ኪዳን ጠበቀ።

በጥንቱ ታሪክ እግዚአብሔር በ
ስለ ድብቅነቱ ወይም ዝምተኛነቱ
እነዚህ የጥንቱ ጣልቃ-ገብነቶች አን
እያንዳንዱ ጣልቃ-ገብነት ለሰዎች
እግዚአብሔር ከነፃ የሰው ልጆች
ይፈልግ ነበር፤ ነገር ግን ተከታታ
እንደ ሕፃን እያወኩት ከበሰሉ አ
ግንኙነት ሊመሠርት የሚችለው እ

ዕ

ዘፍጥረት ምዕራፍ 12 ወሳኝ
ወዲህ ለመጀመሪያ ጊዜ እግዚአብ
ታሪክ አዲስ ዕቅድ ለማስተዋወቅ ጣ

ያሰበው ነገር ስውር አልነበረ
ብሏል፤ «ታላቅ ሕዝብ አደርግሃለሁ
የምድር ነገዶች ሁሉ በአንተ ይባረ
13፥15፥16 እና 17 እንዲሁም በ
ምንባቦች ውስጥ ተጠቅሷል። በአንድ
ከመሻት ይልቅ እግዚአብሔር ከሌ
ፈር-ቀዳጅ ተግባር ሊከውን መረጠ
ቃሎች ተመስጦ ቤቱን በመልቀ
የሚቆጠሩ ጉዞ አደረገ።

የዚህ የአዲሱ ዘር አባት የመ
አብርሃም በመጽሐፍ ቅዱስ ውስ
ሁኔታ የተቀያየመ ሰው ምሳሌ ሆነ።

መላእክትን በቤቱ አስተናግዱ
ምሥጢራዊ ራእዮችን አልሟል። ይ
ከተስፋ ቃሉና ከራእዩ ብልጭታ በ
የረዥም ዓመታት ዝምታ።

«ሂድና የሰጠሁህን ምድር ውሰ
ነገር ግን በአብርሃም እይታ ከነዓን
ነዋሪዎቿ በረሃብ የሚረግፉበት። በ
ግብፅ ኮበለለ።

«ዘርህ እንደ ሰማይ ከዋክብት ይሆናል» አለው እግዚአብሔር። ከዚህ በላይ አብርሃምን ሊያስደስት የሚችል የተስፋ ቃል አልነበረም። በሰባ-አምስት ዓመት ዕድሜው ድንኳኑ በልጆች የጨዋታ ድምፅ እንዲሞላ ይጠባበቅ ነበር። በዘጠና ዘጠኝ ዓመት ዕድሜው የተስፋ ቃሉ የተሟጠጠ ይመስል ነበር። እግዚአብሔር ሊያረጋግጥለት ሲወጣ አብርሃም በፊቱ ሳቀ። በዘጠና ዘጠኝ ዓመቱ ልጅ ሊወልድ? ሣራ በዘጠና ዓመቷ የእርጉዝ ሴት ልብስ ልትለብስ? ሁለቱም በዚህ አሳብ ተገርመው ከጣሪያ በላይ ሳቁ። ሳቃቸው የስላቅና የሥቃይ ጣምራ ይዘት ነበረው። እግዚአብሔር በመካን ባለትዳሮች ፊት ደማቅ የመውለድ ሕልም አንጠልጥሎ ሲያበቃ ሰውነትን ወደሚያዝለው እርጅና ሲገሠግሡ ዝም ብሎ ይመለከት ጀመር። ምን ዓይነት ጨዋታ እየተጫወተ ነበር? ምን እየፈለገ ነበር?

መጽሐፍ ቅዱስ እግዚአብሔር እምነትን እንደፈለገ ይናገራል። አብርሃምም በመጨረሻው የተማረው ይህንኑ ነበር። ለማመን የሚያስችል ምክንያት በሌለበት ጊዜ ማመንን ተማረ። ከዋክብት ሰማይን እንደሚሞሉ ሁሉ ዕብራውያን ምድርን ሲሞሉ ለመመልከት ዕድሜው ባይፈቅድለትም፥ አብርሃም ሣራ አንድ ልጅ እስክትወልድ ድረስ በሕይወት ቆቷል። ይኸውም አንድ ልጅ የፍጹም እምነትን ትውስታ ጠብቆ ያቆየ ነበር፤ ስሙ ይስሐቅ «ሳቅ» የሚል ፍች ነበረውና።

ይኸው የአሠራር ፈለግ ቀጠለ፤ ይስሐቅ መካን ሴት አገባ፤ ልጁ ያዕቆብም እንዲሁ። የቃል ኪዳኑ ሁነኛ የእምነት እናቶች ማለትም ሣራ፥ ርብቃና ራሄል ልጅ ለመውለድ ከሁሉም የሚሻሉትን የወጣትነት ዘመናት በጭንቀትና በጉድለት አሳልፈዋል። በእነርሱም ሕይወት ውስጥ ብቸኝነት ያጠላባቸውን ጸሊም ጊዜያት ያስከተሉ የመገለጥ ብርሃናት ፈንጥቀው አልፈዋል። እነዚያ ጸሊም የመጠበቅ ጊዜያት ከእምነት በስተቀር በምንም ሊሞሉ አይችሉም ነበር።

አንዱ ቁማርተኛ እግዚአብሔር ነገሮችን እንዳዛባበት ሊናገር ይችላል። በነገ ፍካት የማይተማመን ተጠራጣሪ ሰው እግዚአብሔር ሊወዳቸው የሚገባቸውን ፍጥረታት መሳለቂያ እንዳደረገ ሊገልጽ ይችላል። መጽሐፍ ቅዱስ ግን ያለፉበትን መንገድ ለመግለጽ «በእምነት» የሚል ምሥጢራዊ ሐረግ ብቻ ይጠቀማል። እግዚአብሔር ያከበረው ያንኑ እምነት ነበርና ብዙም ሳይቆይ ሰዎች ለእግዚአብሔር

ያላቸውን ፍቅር የሚገልጹበት ከሁሉም የተሻለው መንገድ እምነት እንደሆነ ተረጋገጠ።

ዮሴፍ

ዘፍጥረትን በአንድ ቁጭታ ብታነበው፥ እግዚአብሔር ከሕዝቡ ጋር ስለተዛመደበት ሁኔታ መገንዘብህ አይቀርም። በመጀመሪያ ከእነርሱ ጋር በዔድን ገነት ውስጥ አብሮ በመንሸራሸር፥ ኃጢአት በሚሠሩበት ጊዜ በመቅጣት፥ በቀጥታ በመናገር፥ ባለማቋረጥ ጣልቃ በመግባት ቀረብ ብሎ ቆየ። በአብርሃም ዘመን እንኳ ከሰማይ የተላኩ መልእክተኞች እንዲጎበኙት ያደርግ ነበር። በያዕቆብ ዘመን ጊዜ ግን መልእክተኞቹ በጣም አደናጋሪዎች ነበሩ፥ ከሰማይ ወደ ምድር የሚደርሰው ምሥጢራዊ መሰላልና ከእግዚአብሔር ጋር ያዕቆብ ያካሄደው የሌሊት ትግል ሊጠቀሱ ይችላሉ። ወደ ዘፍጥረት ፍጻሜ አካባቢ አንድ ዮሴፍ የተባለ ሰው በሚያስደንቅ መንገድ ምሪትን ይቀበላል።

ዘፍጥረት ከዮሴፍ ዘንድ ሲደርስ ተግ ይልና እግዚአብሔር ከትእይንቱ በስተጀርባ ሆኖ ሲሠራ ያሳየናል። እግዚአብሔር ለዮሴፍ የተናገረው እጅግ ፍትሕ-አልበኛ በነበረው የግብፅ ፈርዖን ሕልሞችን በመሳሰሉ መንገዶች እንጂ በመላእክት አልነበረም።

ማንም ሰው ከእግዚአብሔር ጋር ለመቀያየም በቂ ምክንያት ካለው፥ ይህ ሰው በጎነት ለማድረግ የወሰደው ቆራጥ እርምጃ ከመከራ በቀር ምንም ያላስገኘለት ዮሴፍ መሆን አለበት። የወንድሞቹን ሕልም በፈታላቸው ጊዜ ከጉድጓድ ውስጥ ጣሉት። የወሲብ ኃጢአት ለመፈጸም ባለመፈለጉ ከግብፅ ወጎኒ ቤት ውስጥ ራሱን አገኘው። በዚያም አብሮት በአንድ ክፍል ውስጥ የነበረውን እስረኛ ሕይወት የሚያተርፍ የሕልም ፍች ሰጠ፤ ሰውዬው ግን ከተፈታ በኋላ ዘነጋው። ዮሴፍ ለሰናይ ምግባሩ በግብፃውያን እስር ቤት ውስጥ ሲማቅቅ የሪቻርድ ዓይነት ጥያቄዎች በአእምሮው ውስጥ ተከስተው ይሆን? እግዚአብሔር አድልዎአዊ ነው? ዝምተኛ? ድብቅ?

ለአንድ አፍታ እስኪ ወላጅ ወደሆነው እግዚአብሔር የእይታ አቅጣጫ እናዘንብል። የዮሴፍ እምነት ከአዲስ የብስለት ደረጃ ላይ ይደርስ ዘንድ ሆን ብሎ ይሆን መከራን የከመረበት? ለዚህ ይሆን በዘፍጥረት ከሌላው ሰው ሁሉ በላይ የዮሴፍ ታሪክ በሰፊው የተጻፈው? በመከራዎቹ ሁሉ ዮሴፍ መታመንን ተማረ፤ ይህም እግዚአብሔር ከመከራ እንደሚጠብቀው ሳይሆን በመከራው እንደሚቤዠው ነበር። ዮሴፍ ከእንባው ጋር እየታገለ እምነቱን

ለነፍሰ-ገዳይ ወንድሞቹ ለማብራራት ሞከረ፤ «እናንተ ክፉ ነገርን አሰባችሁብኝ፤ እግዚአብሔር ግን . . . ለመልካም አሰበው።»

«የሚበዛው የብሉይ ኪዳን አሳብ ምናልባትም የእግዚአብሔር የብቸኝነት አሳብ ተብሎ ሊጠራ ይችላል።»

- ጂ. ኪ. ቸስተርተን

የመጽሐፍ ቅዱስ ጥቅሶች፦ ዘፍጥረት 1-11፤ ዕብራውያን 5፤ ሕዝቅኤል 14፤ ዘፍጥረት 12-21፥ 15፥30፤ ዕብራውያን 11፤ ዘፍጥረት 37፥39-41፥45።